

**CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ**

MEMÒRIA DE L'ÀREA DE BENESTAR 2017

CONSELL COMARCAL DE L'ALT EMPORDÀ

Observatori Social de l'Alt Empordà
Figueres, octubre de 2018

ÍNDEX

Presentació.....	3
1. L'Àrea de Benestar.....	5
2. La comarca de l'Alt Empordà l'any 2017.....	8
3. L'atenció social bàsica.....	11
4. L'atenció a la infància, família i adolescència.....	20
5. L'atenció a la diversitat.....	27
6. L'atenció a les dones.....	29
7. La promoció de l'autonomia i l'atenció a la dependència.....	32
8. Espais de treball en xarxa.....	38
9. Participació en projectes europeus.....	43
10. Síntesi dades més rellevants 2017.....	44

Presentació

Us presentem un any més els principals resultats dels serveis i programes que ha gestionat l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

La lectura de la Memòria 2017 de la nostra àrea facilita una visió de conjunt de quina és l'evolució de les necessitats socials a la comarca i dels serveis i programes que presta l'administració comarcal. D'acord amb la Llei 19/2014 de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern es fan públiques, com ha estat habitual en els darrers anys, les dades des gestió del nostre equip de treball.

La situació de crisi econòmica i social que afecta el país des de fa uns anys ha generat en moltes persones i famílies de la comarca una major situació de vulnerabilitat i, per tant, una major necessitat d'atenció social. Aquesta realitat queda reflectida en l'evolució de les dades dels serveis i programes que gestiona l'Àrea de Benestar. Els professionals de l'Àrea de Benestar continuen constatant que una dècada després de l'esclat de la crisi es produeix una major cronificació i fragilitat dels casos i problemàtiques treballades.

Com constata el Diagnòstic Social de l'Alt Empordà 2018, malgrat que els indicis de la recuperació econòmica són evidents des de l'any 2012 a la comarca, els principals indicadors macroeconòmics contrasten amb els indicadors de mesura de la pobresa i l'exclusió social, que posen de manifest la persistència dels efectes de la crisi econòmica sobre amplis sectors de la població¹.

Amb la finalitat de dimensionar aquesta realitat i conèixer millor la seva evolució, la Memòria manté una anàlisi comparada en sèrie temporal des de l'any 2004, la qual cosa ens permet accedir a una visió general de la realitat social de la comarca amb perspectiva comparada de més de 10 anys.

La nostra comarca tenia l'any 2017 una població diversa de 139.705 habitants. Un 18 % de la població era major de 65 anys i un 24% de la població era d'origen estranger. La taxa de risc de pobresa o exclusió social per al conjunt de Catalunya l'any 2017 era del 23,8%, situant-se un punt percentual per sobre en relació a l'any anterior (homes 24,5% i dones 23,1%). Malauradament, l'IDESCAT no facilita aquesta dada a nivell comarcal.

En aquest context, cal destacar com mentre que l'any 2004 la població atesa pels Serveis bàsics d'Atenció Social de la comarca representava el 5,7% del total de població, dotze anys més tard, la població atesa s'ha doblat arribant enguany a representar el 10,9% del total.

La crisi que estem vivint ha tingut conseqüències directes sobre les economies familiars que han vist reduït el seu nivell de renda. D'altra banda, el funcionament del mercat de treball ha vist reforçada la dinàmica de precarització, i la situació de l'habitatge és una problemàtica social de primer ordre a la comarca. En els darrers anys gran part de la comarca s'ha vist abocada a un procés de vulnerabilització de les seves condicions de vida, realitat compartida amb el conjunt del país. De forma preocupant s'ha evidenciat l'agreujament de la situació de desigualtat de les persones més vulnerables, malgrat que aquestes no hagin estat les protagonistes del relat «periodístic» de la crisi econòmica.

Aquesta situació preocupant continua reclamant d'un major esforç de totes les administracions públiques, entitats sense ànim de lucre i empreses de l'Alt Empordà per treballar més estretament i millorar la coordinació i el treball en xarxa, per garantir un millor accés de la població més vulnerable als recursos i serveis del territori i una definició de serveis més eficient.

¹Equip d'Inclusió i Atenció a la Comunitat (2018). *Diagnòstic Social de l'Alt Empordà*. Figueres: Consell Comarcal del l'Alt Empordà

En aquest context l'àrea de Benestar està impulsant en els darrers anys diferents línies de treball orientades a reforçar l'acció comunitària que permetin establir un lideratge compartit amb la ciutadania en les polítiques d'inclusió, donant un lloc rellevant a la ciutadania i la comunitat, en el marc d'una relació de corresponsabilitat.

En relació a l'atenció a les famílies i els infants en situació de risc cal fer palesa una preocupació important pel creixement del nombre de casos anuals, que la present memòria posa de manifest. En aquest sentit considerem prioritari el desplegament d'un model d'intervenció que permeti treballar des d'una mirada més preventiva a partir del treball en xarxa entre diferents serveis.

Les dades que presenta aquesta Memòria reflecteixen també el treball de qualitat, proper i humà que ha dut a terme un equip qualificat de 69 persones que treballen a l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal i els professionals d'una xarxa d'entitats i agents dels tercer sector que col·laboren en la gestió de serveis i programes comarcals. L'esforç, dedicació i alt nivell professional de les persones que diàriament fan suport i acompanyament a la població més vulnerable facilita, malgrat la situació complexa, l'alt nivell de cohesió social que viu la comarca. A tots i a totes elles cal que els fem un reconeixement especial.

Com d'altres anys, la Memòria presenta la informació en 10 capítols ordenats per serveis i un darrer capítol resumeix les dades més rellevants de l'activitat al llarg de l'any 2017. Hem fet un esforç per presentar les dades de forma sintètica, amb la voluntat de compartir la nostra activitat que es desenvolupa en una realitat social que compartim amb tots els agents públics i privats i amb la ciutadania.

Rosa Guixé i Valls
Directora Tècnica

1. L'Àrea de Benestar

L'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà està formada pel conjunt de serveis, recursos i equipaments creats per garantir les necessitats bàsiques de la ciutadania, centrant l'atenció en el manteniment de llur autonomia personal i promovent el desenvolupament de les seves capacitats.

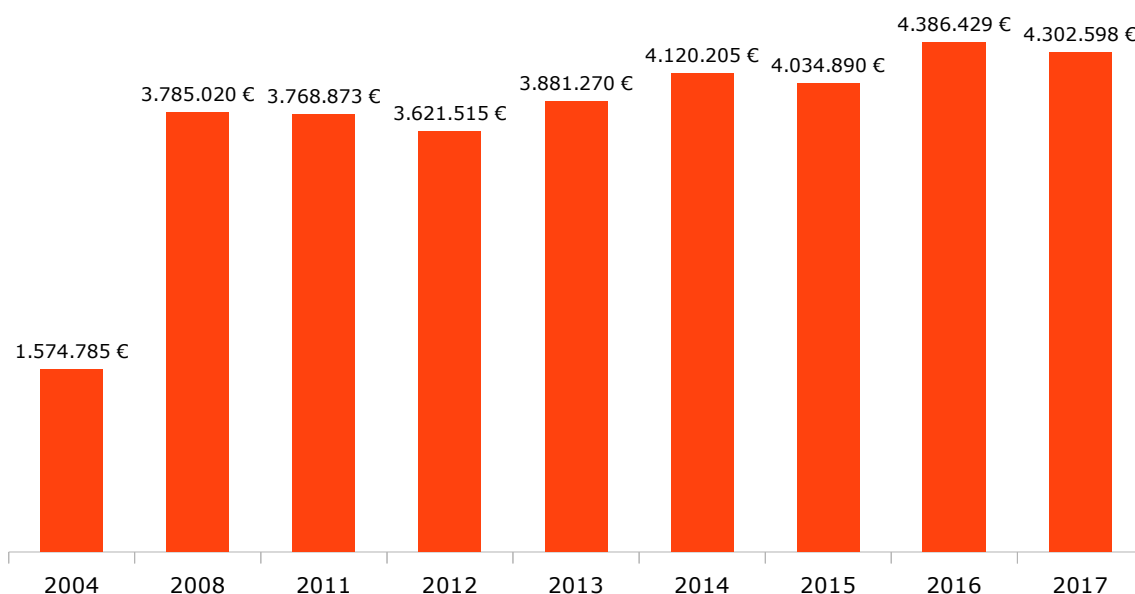
Els i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar gestionen el conjunt de serveis i recursos definits a la cartera de serveis de la comarca, amb els objectius d'afavorir la promoció i la inclusió social de les persones i col·lectius a la societat, posar a l'abast de les persones els recursos per millorar la seva qualitat de vida, reduir les desigualtats i augmentar la seva autonomia, valorar i ajudar-los a resoldre les seves possibles dificultats socials, i prevenir i intervenir sobre les causes que condueixen a situacions de risc i exclusió social.

L'Àrea de Benestar ofereix serveis a tots els ciutadans i ciutadanes de la comarca de l'Alt Empordà, tret del municipi de Figueres que compta amb serveis propis.

L'any 2017 l'Àrea de Benestar ha gestionat un pressupost total de 4.302.598 € (23% del pressupost total del Consell Comarcal), xifra que inclou les aportacions del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, del programa «Salut i Crisi» de Dispsalut (Diputació de Girona) i les aportacions dels ajuntaments de la comarca, entre altres.

La Llei 12/2007 de Serveis Socials va significar un punt d'inflexió pel que fa al volum de recursos destinats a les polítiques socials a Catalunya, que tal i com mostra l'evolució creixent del pressupost de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal. El pressupost de l'any 2017 s'ha mantingut estable respecte l'any anterior, atès el manteniment de serveis i recursos prestats pel Consell Comarcal.

Gràfic 1: Pressupost de l'Àrea de Benestar social del Consell Comarcal 2004-2017 (1)

Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal (2017)

(1) L'Àrea de serveis socials inclou els Ajuntaments de Roses i L'Escala

Els principals indicadors de despesa i finançament del Consell Comarcal i l'Àrea de Benestar mostren, en primer lloc, com el pressupost de l'Àrea de Benestar ha crescut significativament des de l'any 2008, un 14%, de la mateixa manera com també ho ha fet la proporció que representa aquest en el conjunt de pressupost del Consell Comarcal. En segon lloc, en els darrers anys també es constata un creixement de la despesa corrent de l'Àrea de Benestar per habitant, que s'ha situat l'any 2017 en 45,89€. En tercer lloc, s'observa com la distribució de les fonts de finançament de l'Àrea de Benestar s'ha mantingut estable els darrers anys. L'any 2017 el finançament provinent de les transferències d'altres administracions representava el 75% del pressupost i les aportacions dels municipis, principalment per al finançament dels Serveis bàsics d'Atenció Social, era del 21%.

Taula 1: Síntesi d'indicadors de despesa i finançament del Consell Comarcal i l'Àrea de Benestar 2012-2017

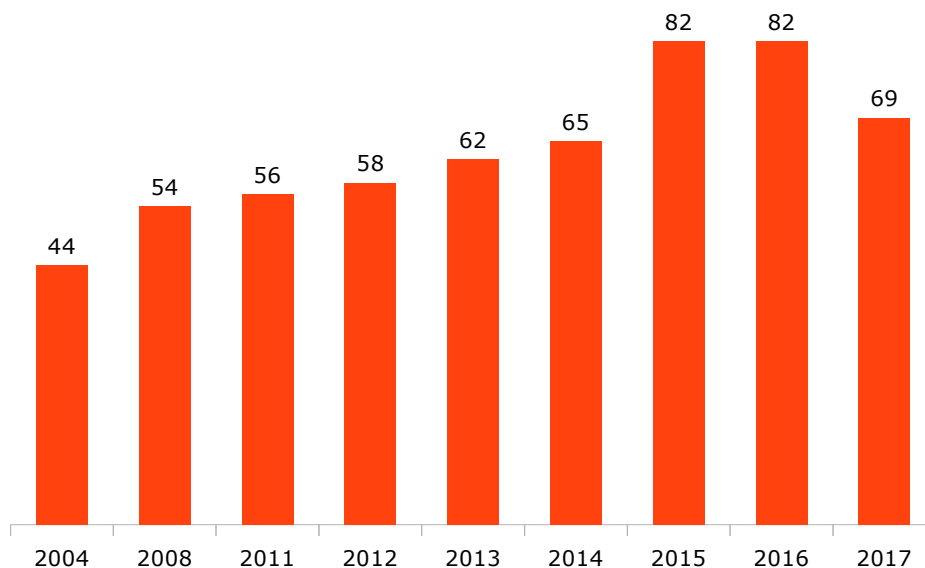
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Pressupost CCAE	19.671.043,4€	19.152.180,2€	16.940.000,0€	16.406.929,9€	16.343.394,0€	18.897.208,9€
Pressupost Àrea de Benestar	3.621.515,0€	3.881.270,0€	4.120.205,0€	4.034.890,0€	4.386.429,0€	4.302.598,68€
% Pressupost Àrea Benestar	18%	20%	24%	25%	27%	23%
Despesa corrent Àrea de Benestar per habitant	38,33 €	40,95 €	42,82€	41,92 €	46,47 €	45,89€
% Finançament Pressupost Àrea Benestar per part dels Ajuntaments	21%	22%	20%	21%	21%	21%
% Finançament Pressupost Àrea Benestar transferències altres administracions	78%	76%	75%	76%	74%	75%
% Finançament Pressupost Àrea Benestar per part altres Institucions	0%	1%	2%	2%	1%	1%
% Autofinançament per taxes i preus públics	1%	1%	3%	1%	4%	4%

Font: Elaboració pròpia a partir del Pressupost General del Consell Comarcal de l'Alt Empordà i Idescat

Pel que fa als i les professionals que treballen a l'Àrea de Benestar l'any 2017, 69 persones han format part d'aquest equip de treball. Del total del personal de l'Àrea un 85% són dones, el que reflecteix una realitat altament feminitzada dels professionals que treballen en aquests serveis a la comarca. El creixement de treballadors durant els anys 2015 i 2016 s'explica per les contractacions del projecte d'inserció sociolaboral «Oficis per a la comunitat», finançat per DIPSALUT.

Del conjunt de professionals que l'any 2017 treballaven a l'Àrea de Benestar un 15% són personal de suport administratiu.

Gràfic 2: Nombre de treballadors/es de l'Àrea de Benestar 2004-2017 (1)

Font: Àrea de Benestar social del Consell Comarcal (2017)

(1) Les dades inclouen també els professionals dels Serveis bàsics d'Atenció Social dels Ajuntaments de Roses i L'Escala.

Pel que fa a les ràtios de professionals establertes a la Cartera de serveis socials del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal té una ràtio de 14 educadors/es socials i 22 treballador/es socials².

Durant l'any 2017 l'Àrea de Benestar social ha continuat aprofundint en la transformació d'alguns aspectes organitzatius interns amb l'objectiu d'avançar cap a la millora de la qualitat i eficiència dels serveis i de la seva gestió així com en el rendiment de comptes i resultats. En aquest àmbit cal destacar les següents actuacions.

En primer lloc, el mes de setembre de 2017 s'ha signat definitivament l'acord institucional per l'aprovació del protocol per a l'impuls del model d'atenció social i sanitària integrada a l'Alt Empordà. Aquest acord s'inclou en el Pla Interdepartamental d'Atenció i Interacció Social i Sanitària (PIAISS) de Catalunya que té com a objectiu promoure l'acció conjunta dels agents de salut i serveis socials en un territori concret. Aquest acord estableix el marc de relació que ha de permetre en els propers anys desenvolupar l'acció conjunta dels agents de salut i serveis socials a a nostra comarca.

En segon lloc, cal destacar que el setembre de 2017 l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal ha assumit la gestió del Programa de millora social del Pla de Barris del Nucli Antic de l'Escala que té com a objectiu millorar les condicions de vida dels veïns i veïnes del nucli antic i del municipi. Aquest fet suposa un pas més en el desplegament d'iniciatives de caràcter comunitari a la comarca a través de la col·laboració interadministrativa entre l'Ajuntament de l'Escala i el Consell Comarcal.

Finalment, cal destacar com aquest any el Consell Comarcal de l'Alt Empordà ha obert el primer Servei d'Atenció Integral LGTBI a l'Alt Empordà. Aquesta servei, que s'emmarca en el desplegament de la Llei 11/2014 del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGTBI) i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, és un servei d'atenció integral, de qualitat i de

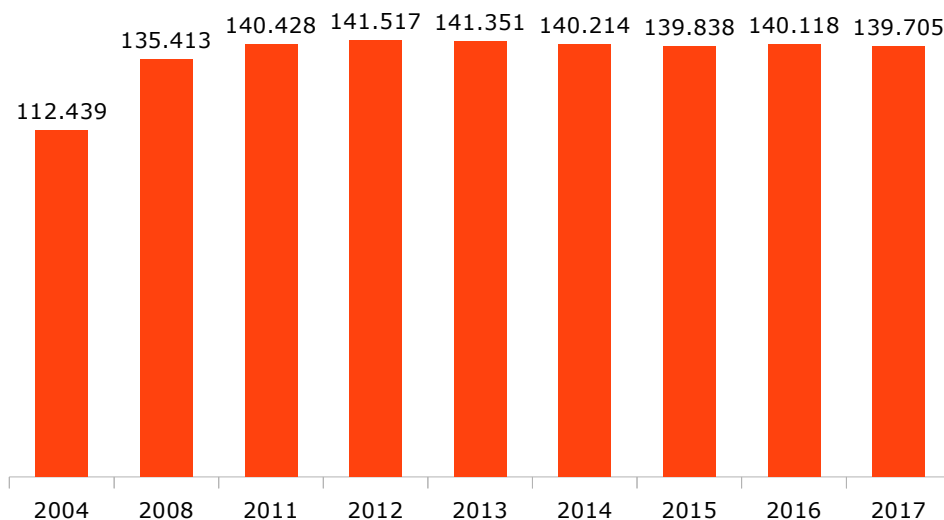
² La ràtio de professionals fixada a la Cartera de serveis socials és 3 treballadors/es socials i 2 educadors/es socials per cada 15.000 habitants.

proximitat adreçat a les persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de patir discriminació o violència per la seva orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

2. La comarca de l'Alt Empordà l'any 2017

L'any 2017 la comarca de l'Alt Empordà tenia registrats 139.705 habitants, amb una distribució per sexes igualitària. La població total de l'Alt Empordà, que des de l'any 2011 és manté estable, havia crescut notablement en els anys previs. En el període 2004-2017, s'ha registrat un creixement poblacional del 24%, molt per damunt del creixement de la població al conjunt de Catalunya en els mateixos anys que ha estat del 11%. Aquest creixement de la població, però, sembla que s'estanca en els darrers anys coincidint amb la crisi econòmica i l'etapa en què el procés migratori s'alenteix.

Gràfic 3: Població de l'Alt Empordà (2004-2017)

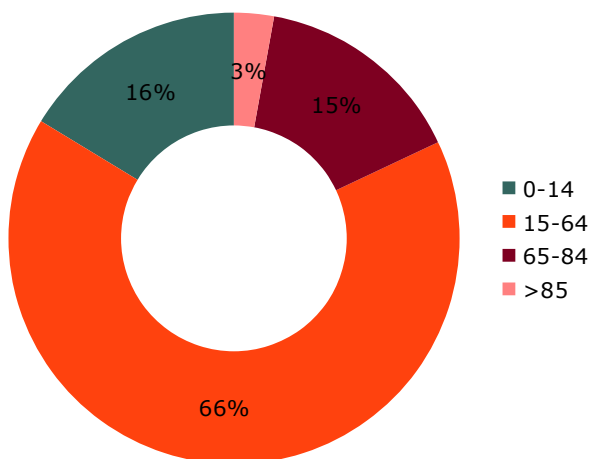
Font: Idescat

Un 24% de la població de l'Alt Empordà és d'origen estranger l'any 2017 tot i que hi ha municipis en què aquest percentatge supera el 30% de la població com és el cas de Castelló d'Empúries (44%), Sant Pere Pescador (37%), La Jonquera (33%) i l'Escala (32%). A la comarca hi conviuen persones de 122 nacionalitats diverses. De les persones d'origen estranger residents a la comarca, el 8% tenen nacionalitat marroquina, el 3% francesa, el 2% romanesa, l'1% alemanya, i el 12 % restant altres nacionalitats.

Per grups d'edat, la població de la comarca l'any 2017 estava distribuïda de la manera següent: 16% de la població és menor de 15 anys; 66% de la població té entre 15-64 anys i un 18% de la població té més de 65 anys. Del total de població en la franja d'edat més gran, el 85% de la població de la comarca té entre 65-84 anys i el 15% de la població és major de 85 anys. Cal tenir en compte, però, que hi ha molts municipis de la comarca on els majors de 65 anys representen més del 25% del total de la seva població com és el cas de Portbou (33%), Mollet de Peralada (31%), Rabós (31%), Maçanet de Cabrenys (29%), Colera (28%), Espolla (27%), Darnius (27%), Biure (27%), Port de la Selva (26%) i Pau (25%).

Gràfic 4: Distribució de la població Alt Empordà per grups d'edat 2017 (en %)

Font: Idescat

Les taxes d'envelliment i de sobreenvelliment de l'any 2017 a la comarca continuen enregistrant valors propers a les mitjanes catalanes. L'evolució d'ambdós indicadors en els darrers anys constata la tendència a l'envelliment de la població de la comarca.

Taula 2: Evolució taxa envelliment; taxa de sobreenvelliment i taxa de dependència Alt Empordà (2004-2017)³

	2004	2008	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017 CAT
Taxa envelliment	17,5	16,2	16,8	17,1	17,4	17,6	17,8	18,0	18,5
Taxa sobre envelliment	2,1	2,1	2,5	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9	3,0

Font: Idescat

La crisi econòmica i la recessió continuen tenint conseqüències en la població més vulnerable i en risc d'exclusió social a la comarca. La taxa de risc de pobresa o exclusió social per al conjunt de Catalunya l'any 2017 era del 23,8 %, xifra que es manté estable respecte els darrers anys. Per sexes, les dones presenten una taxa del 24,5%, lleugerament superior que la dels homes 23,1%. La població amb nacionalitat estrangera presenta una taxa de risc d'exclusió del 47,7%⁴.

El mercat de treball continua mostrant signes de fragilitat a la comarca. La temporalitat, l'estacionalitat i l'ocupació autònoma generen situacions de desprotecció social en la població. La taula següent mostra les dades del mercat de treball de la comarca que corresponen a l'any 2017. Pel que fa a la taxa d'atur, es constata una tendència progressiva al descens d'aquest indicador, iniciada l'any 2012. Les taxes d'atur per al conjunt de Catalunya i Espanya també són inferiors a les enregistrades l'any anterior.

Pel que fa a la distribució de l'atur per grups d'edat, s'observa com aquest afecta en proporció similar a tots

3 Càlcul de les taxes:

$$\text{Taxa Envelliment} = \frac{\text{Població} > 64}{\text{Població total}} \times 100$$

$$\text{Taxa sobre envelliment} = \frac{\text{Població} > 85}{\text{Població total}} \times 100$$

4 Font: Idescat 2017.

els grups d'edat a partir dels 20 anys. Respecte l'any anterior s'observa un creixement relatiu dels aturats en les franges d'edat més grans (majors de 55 anys). Per sectors, els Serveis i la Construcció continuen concentrant més del 80% de l'atur de la comarca. D'altra banda, l'atur afecta en major proporció a les persones amb estudis primaris o secundaris que a les persones amb estudis tècnics o superiors.

Pel que fa a les dades de contractació enregistrades a la comarca l'any 2017, cal destacar com la contractació de caràcter temporal continua representant una part molt important del conjunt de nous contractes realitzats (79%), tendència que es manté estable respecte l'any anterior. Pel que fa a la variació interanual de la contractació, l'any 2017 es va registrar un creixement del 5%.

Taula 3: Dades mercat de treball Alt Empordà 2017

Taxa atur (Desembre 2017)	15,0 % (Homes 12,9% / Dones 17,4%) (15,4% el 2016) 11,8% Catalunya (14,8% el 2017) 16,38% Espanya (2016: 18,6%)
Distribució de l'atur per grups d'edat (Desembre 2017)	16-24 16,6% 25-34 13,8% 35-44 13,0% 45-54 14,6% 55-64 19,8%
Distribució de l'atur per sectors (Desembre 2016)	Agricultura 5,0% Indústria 6,0% Construcció 10,7% Serveis 71,6% Altres ocup. 6,6%
Distribució de l'atur per nivell formatiu (Desembre 2017)	Sense estudis 5,8% Estudis primaris incomplets 16,0% Estudis primaris complets 13,5% Programes FP (estudis secund.) 5,3% Educació General (estudis secund.) 52,4% Tècnics – professionals superiors 2,8% Universitari (primer cicle) 1,2% Universitari (segon i tercer cicle) 2,8% Altres 0,1%
Autònoms per sectors (Desembre 2017)	Serveis 70,1% Construcció 16,5% Indústria 6,9% Agricultura 6,5%
Contractació temporal (Any 2017)	80,0% (80,9% el 2016)
Contractació total (Any 2017)	42.472 nous contractes Variació interanual 5% (Homes 5,1% / Dones 4,1%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Xifra (Diputació de Girona), Idescat i Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat

3. L'atenció social bàsica

Serveis bàsics d'Atenció Social

Els Serveis bàsics d'Atenció Social són el primer nivell d'atenció pública de la xarxa de benestar. Estan integrats per diferents equips tècnics que tenen com a funció conèixer, prevenir i activar actuacions destinades a promoure la inclusió social de persones, famílies i grups socials, especialment les que presenten més dificultats i són més vulnerables.

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà configura l'Àrea Bàsica de Serveis Socials en 9 Serveis Bàsics d'Atenció Social (SBAS), que es distribueixen en àrees territorials d'intervenció d'acord amb un criteri de proximitat geogràfica i de distribució de la població, tal i com mostra el mapa següent.

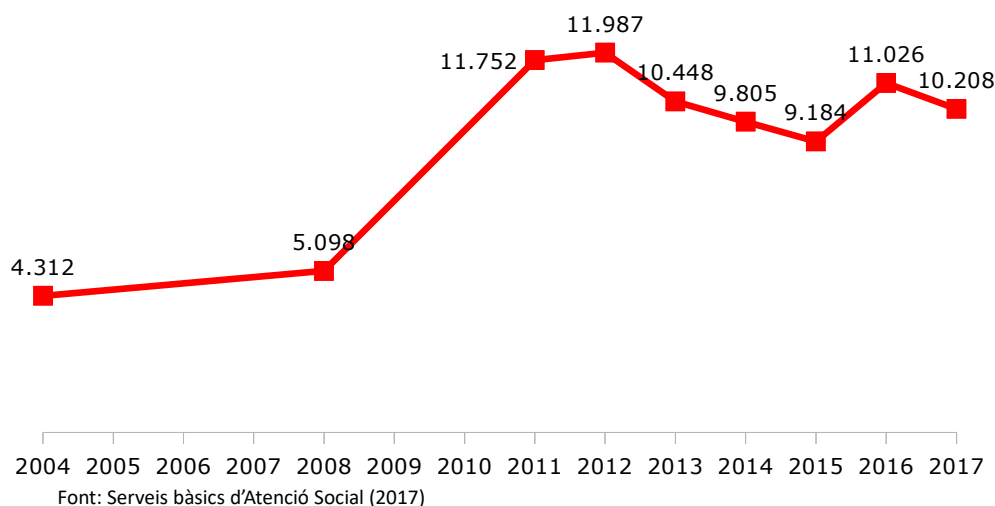

L'evolució dels principals indicadors de gestió dels Serveis bàsics d'Atenció Social mostra com, en els darrers anys i pel que fa al volum de població atesa, s'ha produït una inflexió creixent que coincideix amb l'any en què esclata la crisi econòmica, tal i com mostra el gràfic 5. Si bé el creixement ha estat molt accentuat en el període 2008-2011, l'any 2017 s'ha registrat una davallada de les persones ateses. Això no obstant, a nivell qualitatiu es continua observant una evolució dels casos cap a situacions en què les condicions de vida de

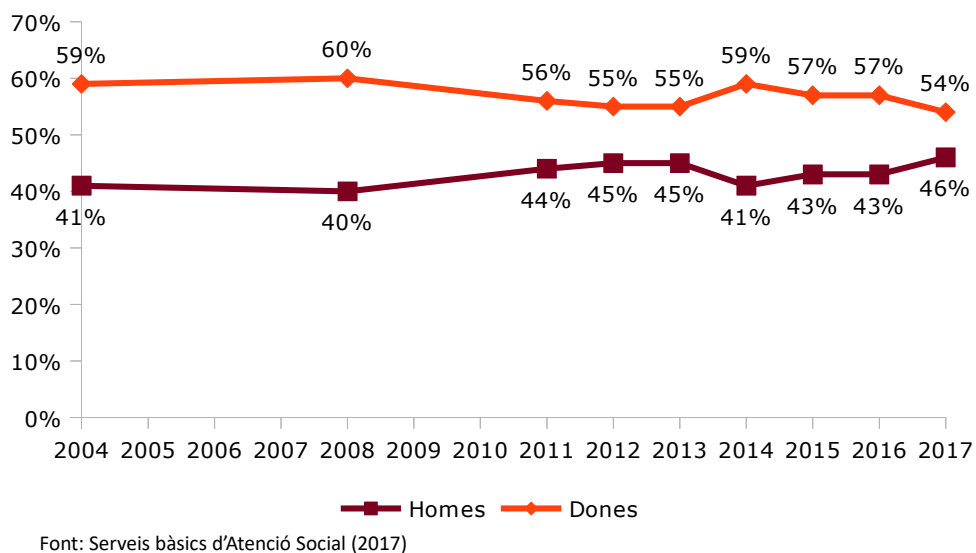
les persones ateses són més extremes i estan, en alguns casos, en situació de cronificació.

Especialment rellevant és posar aquestes dades en relació al total de la població de la comarca. Mentre que l'any 2004 la població atesa pels Serveis bàsics d'Atenció Social representava el 5,7% del total de la comarca, l'any 2017 aquesta representa el 10,9%. Pel que fa a la distribució per sexe de la població atesa s'observa com l'any 2017 es manté la tendència a la igualació de les persones ateses per sexe. Tanmateix les dones continuen sent majoritàries entre les persones ateses pels serveis socials a la comarca.

Gràfic 5: Població atesa pels Serveis bàsics d'Atenció Social a l'Alt Empordà 2004-2017

Gràfic 6: Població atesa pels Serveis bàsics d'Atenció Social de l'Alt Empordà per sexe 2004-2017 (en %)

Aquest creixement de la població atesa pels Serveis bàsics d'Atenció Social és paral·lel al que s'enregistra en l'evolució dels principals indicadors de l'atenció social bàsica.

Taula 4: Síntesi d'indicadors d'activitat dels Serveis bàsics d'Atenció Social (2004-2017)

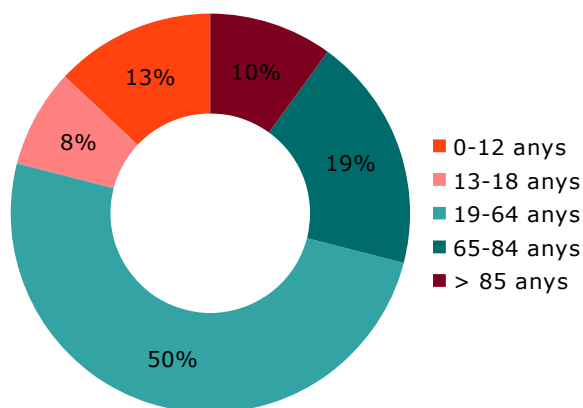
	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Persones ateses	4.312	5.098	11.752	11.987	10.448	9.805	9.184	11.206	10.208
% Homes atesos	41%	40%	44%	45%	45%	41%	43%	43%	46%
% Dones ateses	59%	60%	56%	55%	55%	59%	57%	57%	54%
% Població atesa / població total	5,7%	5,5%	12,4%	12,4%	10,8%	10,2%	9,7%	11,9%	10,9%
Total expedients	2.945	4.150	5.617	6.623	5.266	4.232	4.637	4.800	5.633
Total entrevistes	8.020	10.888	15.835	17.642	14.691	15.595	14.911	15.152	14.653
Primeres entrevistes	1.645	2.291	2.712	2.057	2.050	2.508	2.210	1.659	1.603
% Entrevistes a domicili	13,8%	16,7%	13,1%	16,2%	17,7%	12,6%	13,1%	9,4%	10,3%
Atenció prioritària (1)	nd	nd	nd	615	331	281	605	545	813

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

(1) L'atenció prioritària és l'atenció d'urgència a una persona sense cita prèvia.

Pel que fa a la distribució de la població atesa per grups d'edat, l'any 2017 un 50% de les persones ateses tenen entre 19 i 64 anys, un 21% tenen menys de 18 anys i un 29% més de 65 anys.

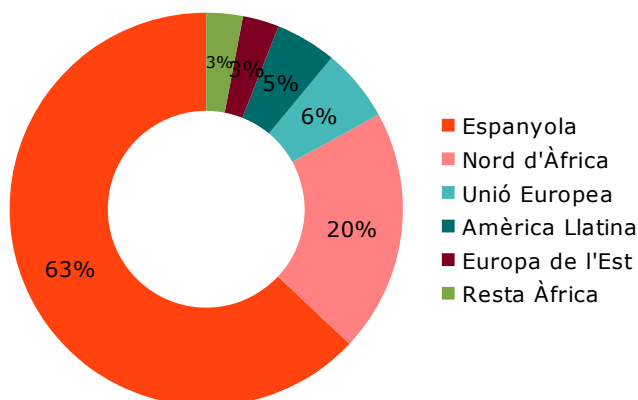
Gràfic 7: Població atesa per grups d'edat 2017 (en %)

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

En relació a la nacionalitat de la població atesa, cal indicar que la proporció de persones de nacionalitat espanyola i d'origen estranger és molt similar a la realitat demogràfica de la comarca. Un 63% de la població atesa té nacionalitat espanyola, un 20% del nord d'Àfrica, un 9% d'algun país europeu un 5% de l'amèrica llatina i un 3% de la resta d'Àfrica.

Gràfic 8: Població atesa per nacionalitat 2017 (en %)

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

Pel que fa a les principals problemàtiques ateses pels Serveis bàsics d'Atenció Social l'any 2017 és rellevant destacar com el 23,3% han estat de caràcter econòmic; el 21,8% estan relacionades amb problemàtiques de salut; el 16% estaven vinculades a l'àmbit laboral i el 14,1% amb mancances socials. Respecte els dos anys anteriors no s'observa un canvi significatiu pel que fa a la distribució de la tipologia de les principals problemàtiques ateses a la comarca.

Taula 5: Problemàtiques ateses pels Serveis bàsics d'Atenció Social (%)

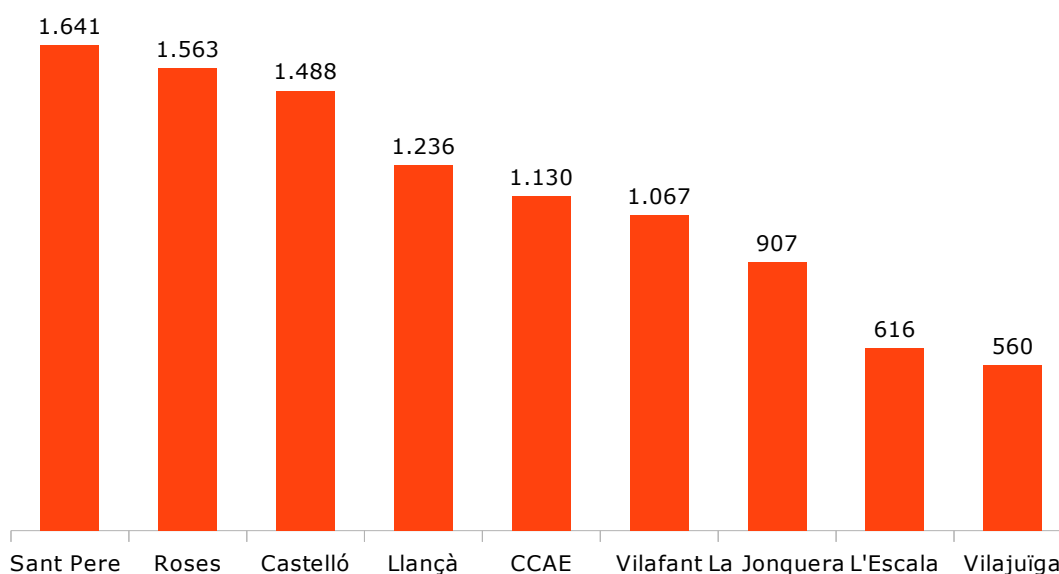
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Econòmiques						
Ingressos insuficients; sense ingressos; deutes; administració deficient; altres	26,5	28,5	30,6	29,8	29,7	23,3
Salut						
Malaltia física transitòria; malaltia mental transitòria; malaltia física crònica; malaltia mental crònica; malaltia greu; malaltia d'alt risc; malaltia d'Alzheimer i altres demències; alcoholisme; consum de drogues; ludopatia; altres	17,7	16,2	15,1	17,5	18,0	21,8
Laborals						
Prestació d'atur; atur amb subsidi; treball esporàdic; temporers; treball submergit; activitats marginals; cerca primera feina; inadaptació laboral; manca de formació; altres	16,4	17,2	17,9	17,0	16,2	16,0
Mancances socials						
Mendicitat; indigència; rebuig social; transeünts; dificultat relacions familiars/socials; dificultats d'integració social; aïllament físic; indicis de trastorns mentals; victimització; conductes asocials o delictives; manca d'autonomia personal	15,1	13,2	15,2	13,1	12,3	14,1
Habitatge						
Manca d'habitatge; manca serveis i subministraments; habitatge deficient; amuntegaments: barraquisme; desnonaments	5,2	5,6	6,5	6,0	7,0	10,0
Discapacitats						
Discapacitat física; discapacitat amb mobilitat reduïda; discapacitat amb necessitat de 3a persona; discapacitat psíquica; discapacitat sensorial i altres	10,0	6,9	5,0	5,1	5,0	7,4
Aprenentatge						
Analfabetisme; escolaritat obligatòria inacabada; dificultats d'aprenentatge escolar; absentisme escolar; inadaptació escola; altres	3,6	4,0	4,1	3,8	4,0	3,9
Maltractaments						

Violència de gènere, maltractament als fills, maltractament a la gent gran	3,5	6,8	4,5	4,2	4,1	2,4
Altres	2,1	1,6	1,1	3,5	3,8	1,1

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

Finalment, el gràfic següent mostra la població atesa l'any 2017 en cada Equip Bàsic d'Atenció Social de la comarca i la taxa de població atesa per a cadascun dels sectors.

Gràfic 9: Població atesa per Equip Bàsic d'Atenció Social 2017

Taxa de població atesa (en %)	21,3%	8,1%	13,8%	16,3%	13,7%	9,0%	11,8%	5,9%	5,7%
-------------------------------	-------	------	-------	-------	-------	------	-------	------	------

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

Els Serveis bàsics d'Atenció Social compten amb un sistema de recollida de queixes que té com a objectiu millorar la qualitat del servei i l'atenció a la ciutadania. Aquest sistema garanteix una atenció específica i ràpida a les demandes efectuades a través d'un sistema de registre propi de les queixes i del procés de resposta de la demanda. L'any 2017 es varen atendre 9 queixes, dada que s'ha mantingut estable des de la posada en funcionament del procés l'any 2013. La majoria de les queixes estaven relacionades amb la demanda de més informació en relació a tràmits gestionats.

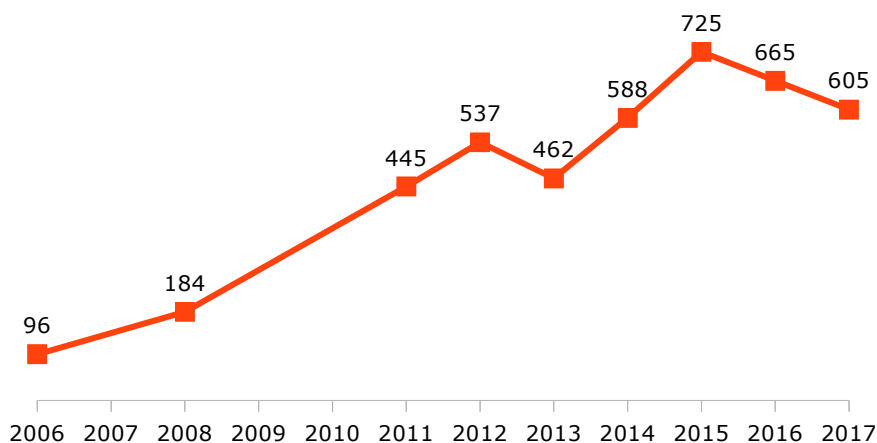
Renda garantida de ciutadania

La Renda garantida de ciutadania (RGC) és una prestació social a través de la qual s'asseguren els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que reuneixen els requisits establerts per la Llei 14/2017 de 20 de juliol. El mes de setembre de 2017, en què es posa en funcionament la RGC, els perceptors de la Renda mínima d'inserció van passar a percebre automàticament la nova prestació.

L'objectiu de la RGC és que tots els nuclis familiars tinguin un nivell d'ingressos mínims per poder atendre directament les seves necessitats bàsiques. En els propers anys podrem observar l'impacte d'aquesta prestació en la resta de recursos orientats a la cobertura de necessitats bàsiques tramitats pels Serveis bàsics d'Atenció Social.

El gràfic següent mostra l'evolució dels expedients RMI i RGC treballats pels Serveis bàsics d'Atenció Social de la comarca. Des de l'any 2006 han crescut significativament el nombre de casos treballats. Respecte l'any anterior s'ha registrat una disminució del 10% del nombre d'expedients treballats.

Gràfic 10: Expedients RGC actius (2006-2017) (1)

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)
 (1) Fins l'any 2016 les dades es refereixen a la RMI

L'any 2017 el programa de RGC té 1.564 persones beneficiàries a la comarca, de les quals un 60% són persones adultes, mentre que el 40% restant són menors d'edat. La taxa de persones beneficiàries de la RGC en relació a la població de la comarca l'any 2017 és del 1,7%.

Taula 6: Síntesi d'indicadors bàsics Ajuts d'urgència (2012-2017) (1)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Expedients RMI/RGC	537	462	588	725	665	605
Persones beneficiàries	-	-	1.946	1.754	1.779	1.564
% Adults	-	60%	51%	59%	58%	60%
% Infants	-	40%	49%	41%	42%	40%
Taxa beneficiaris RMI/població atesa	-	-	20%	19%	16%	15%
Taxa beneficiaris RMI/població total	-	-	2,0%	1,9%	1,9%	1,7%

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)
 (1) Fins l'any 2016 les dades es refereixen a la RMI

Programa de prestacions econòmiques per urgències socials

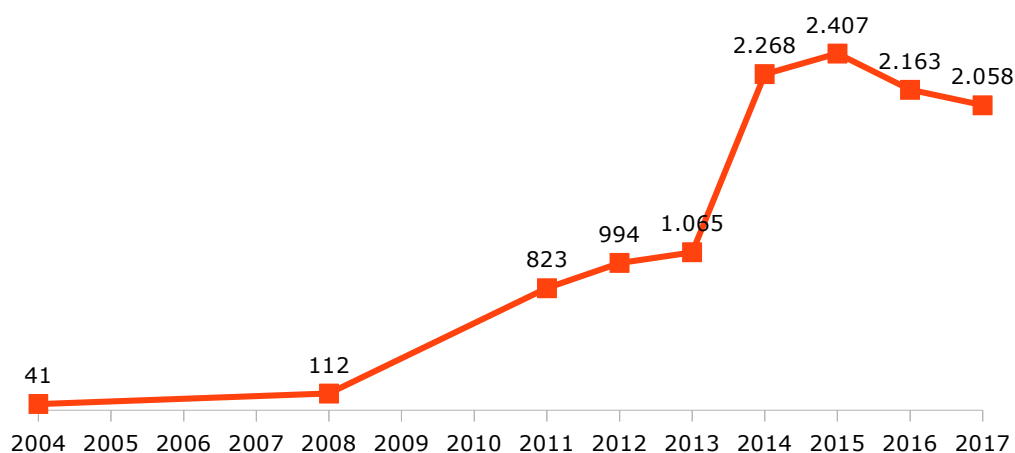
El programa de prestacions econòmiques no periòdiques per urgències socials és un recurs per donar resposta a les persones amb carència de recursos econòmics que han d'afrontar necessitats bàsiques i quotidianes de caràcter puntual i urgents (manutenció i alimentació, allotjament, pagament de subministres).

En el període considerat, s'observa una evolució creixent del nombre d'ajuts d'urgència concedits des de l'any 2008, així com del nombre de persones que se'n beneficien. Tanmateix, el nombre de persones

beneficiàries ha disminuït lleugerament respecte l'any anterior. Part del creixement observat els darrers anys s'explica per l'increment del pressupost destinat al programa, com a conseqüència del suport rebut en el marc de la convocatòria "Salut i Crisi" de DipSalut (Diputació de Girona), del pressupost del Contracte Programa amb el Departament de Treball i Afers Socials i pel finançament dels ajuntaments de la comarca.

Gràfic 11: Evolució del nombre d'ajuts d'urgència (2004-2017)

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

Tanmateix, cal observar com malgrat l'increment global del pressupost del programa i del nombre d'ajuts i beneficiaris, aquest no s'ha correspost alhora amb un augment del cost mitjà de l'ajut, que tal i com mostren les dades, any rere any ha anat disminuint.

Taula 7: Síntesi d'indicadors bàsics Ajuts d'urgència (2004-2017)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nombre d'ajuts	41	112	823	994	1.065	2.268	2.407	2.163	2.058
Despesa total	4.274,0€	27.309,00€	162.116,40€	155.071,08€	192.968,06€	281.797,41€	200.339,52€	336.275,25€	328.121,00€
Beneficiaris homes	-	-	541	670	1.152	1.756	1.786	2.221	2.165
Beneficiaries dones	-	-	521	782	1.294	2.048	2.140	2.441	2.586
Total beneficiaris	-	-	1.062	1.452	2.446	3.804	3.926	4.662	4.751
Ajut mitjà	104€	243€	197€	156€	181€	124€	83€	155€	159
Ajut mitjà beneficiari/a	-	-	152€	106€	79€	74€	51€	72€	69€
Despesa corrent per habitant (1)	0,05€	0,2€	1,7€	1,6€	2,0€	2,9€	2,2€	3,6€	3,5€

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

(1) Pressupost destinat a ajuts d'urgència social / Habitants de l'àrea bàsica de Serveis Socials de la comarca

Servei d'Habitatge Social

El Servei d'Habitatge Social és un servei de residència temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social i famílies monomarentals i monoparentals amb fills/es a càrrec que no disposen de xarxa familiar o de

suport de proximitat. El servei disposa en l'actualitat de 3 habitatges amb 10 places a la comarca.

L'any 2017 l'estada mitjana en el recurs ha estat de 134 dies. En relació a l'any anterior, enguany ha crescut lleugerament el nombre de persones usuàries, que ha passat de 19 a 24 persones adultes beneficiàries.

Taula 8: Principals indicadors de gestió del Servei d'habitatge social (2011-2017)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nombre d'habitatges	3	3	3	3	3	3	3
Places disponibles	10	10	10	10	10	10	12
% ocupació habitatges/any	92,00%	85,4%	61,0%	100,0%	74,6%	-	73,0%
Nombre d'usuaris homes	6	7	11	8	19	6	9
Nombre d'usuaris dones	6	7	9	9	15	13	15
Nombre d'usuaris menors	7	6	4	7	-	9	10
Cost mitjà per estada diària	8,95€	9,62 €	13,46 €	8,30 €	11,00€	nd	9,50€
Temps mitjà de l'estada(1)	279 dies	222 dies	111 dies	214 dies	80 dies	192 dies	134 dies

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2016)

(1) Càlcul fet només en base a la població major d'edat

Centre de Distribució d'Aliments (CDA)

En aquest moment econòmic crític la garantia de les necessitats més bàsiques de les famílies i infants en situació de major vulnerabilitat social ha esdevingut una prioritat per a les administracions públiques. Els Serveis bàsics d'Atenció Social, per tal de cobrir aquestes necessitats en el territori, treballen conjuntament amb les entitats del tercer sector.

A la nostra comarca, tenim establerta la col·laboració amb les diferents Càritas Parroquials que hi ha a l'Alt Empordà per tal d'arribar a totes les poblacions.

En els municipis en què no hi ha una entitat que es faci càrrec d'atendre aquestes demandes, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà s'ha acollit al programa CDA-Figueres que aglutina a Càritas Diocesana de Girona Càritas Alt Empordà Interior, Creu Roja, Ajuntament de Figueres i Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

L'any 2017 s'han atès al CDA-Figueres 1.093 persones derivades pels Serveis bàsics d'Atenció Socials de l'àrea de Benestar. En els municipis amb un programa propi de distribució d'aliments s'han atès un total de 2.396 persones.

El recurs del CDA és un dels recursos més utilitzats pels Serveis bàsics d'Atenció Social. Un 34% de les persones ateses l'any 2017 pels serveis socials va accedir en algun moment als recursos del banc d'aliments.

Taula 9: Persones ateses pels CDA de la comarca 2012-2016 (1)

SBAS	Forma de repartiment	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Municipi Llançà	Associació de dones i voluntariat de Llançà	640	235	197	140	101	108
Municipi Portbou	Banc aliments-Ajuntament	33	33	35	30	42	15
SBAS Castelló d'Empúries	Caritàs Castelló-Banc aliments	1.218	697	1.276	1.058	984	744
Municipi Cadaqués	Banc aliments-Ajuntament	50	23	52	8	15	18
SBAS Roses	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	857	603	1.371	1.686	1.118	1.085

SBAS L'Escala	Caritàs-Banc aliments-Ajuntament	507	387	498	272	271	296
Municipi La Jonquera	Creu Roja-Banc aliments	138	268	280	326	256	130
Resta SBAS Llançà	CDA Figueres	1.261	1.515	1.506	1.381	831	1.093
Resta SBAS La Jonquera	CDA Figueres						
SBAS Sant Pere Pescador	CDA Figueres						
SBAS Vilafant	CDA Figueres						
SBAS Vilajuïga	CDA Figueres						
SBAS CCAE	CDA Figueres						
TOTAL							

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

(1) Des de l'any 2013 les dades corresponen en tots els casos a persones ateses, mentre que l'any de 2012 en alguns casos es varen comptabilitzar cistelles d'aliments repartides

Projecte "Tots amb Salut"

El projecte "Tots amb Salut", que s'emmarca en el programa «Salut i Crisi» promogut per Dipsalut, té com a objectiu reforçar les actuacions de xoc per a infants i famílies ateses pels Serveis bàsics d'Atenció Social de la comarca de l'Alt Empordà, amb la finalitat de facilitar recursos i dispositius especialment pensats per a promoure la salut de la població més vulnerable i afectada per la crisi.

Aquest projecte ha permès reforçar i dotar de més recursos econòmics quatre programes específics d'àmbit comarcal, que es presten de forma coordinada entre les administracions públiques, el Consell Comarcal i la Diputació de Girona, i les entitats socials de la comarca, que tenen com a finalitat reparar situacions de desavantatge que afecten la salut de les famílies en risc en diferents àmbits d'inclusió social.

La taula següent mostra els quatre programes desplegats l'any 2017 i les línies d'acció específiques desenvolupades a la comarca.

Taula 10: Síntesi d'accions del projecte «Tots amb Salut»

Programa Àpats saludables i ajuts a les Famílies	Targeta producte fresc (Creu Roja)
	Compra de productes bàsics alimentació
	Ajuts urgència social per a famílies vulnerables
Programa Habitatge digne	Ajuts d'urgència destinats a subministraments bàsics
	Servei Habitatge Social
Programa Benestar emocional i acompanyament a la vida quotidiana	Servei d'Intervenció educativa (Càritas Diocesana de Girona)
	Ajuts per a garantir l'accés al temps de lliure d'infants i adolescents
	Tallers de suport al benestar emocional
Programa "Foment de l'autonomia i les capacitats individuals"	Tallers d'apoderament (Càritas Diocesana Girona)
	Punt d'activació (Creu Roja)

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

4. L'atenció a la infància, família i adolescència

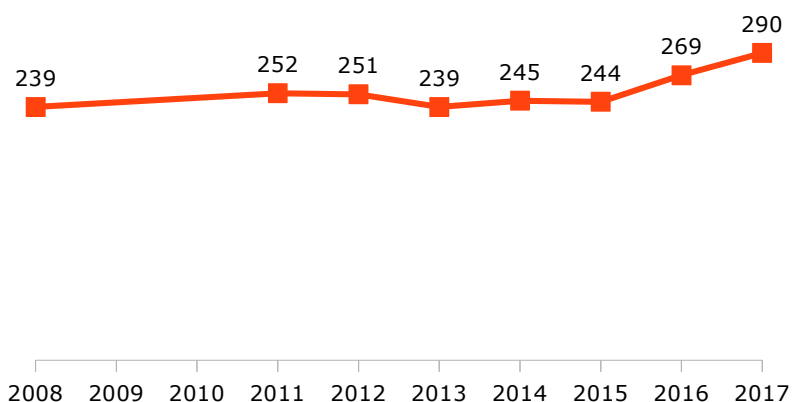
Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

L'EAIA és un equip professional multidisciplinari que vetlla pel benestar i el desenvolupament adequat dels infants i adolescents de la comarca de l'Alt Empordà, d'acord amb el que estableix la legislació vigent.

El seu objectiu és la protecció dels menors que es troben en un ambient familiar i/o social que dificulta el seu desenvolupament personal, familiar i social. Les seves funcions són l'estudi i valoració dels infants en risc greu o en situació de desemparament, així com el seguiment i el tractament de les seves famílies.

L'any 2017, l'EAIA ha atès un total de 290 menors juntament amb les seves famílies, un 11% més que l'any anterior. Per segon any consecutiu la xifra de menors atesos ha crescut significativament respecte l'any anterior. Enguany s'ha registrat la xifra més alta d'intervencions en els divuit anys de funcionament de l'EAIA de l'Alt Empordà.

Gràfic 12: Nombre de casos atesos per l'EAIA (2004-2017)

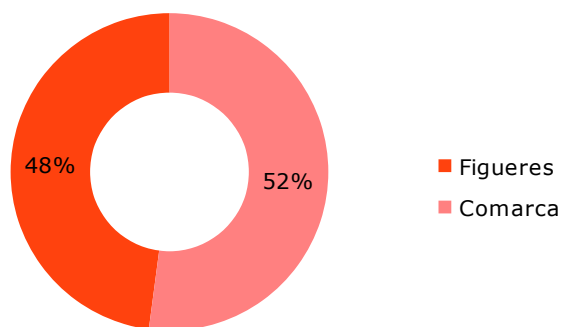

Font: EAIA Alt Empordà (2017)

Els canals de derivació a l'EAIA han estat aquells marcats per la Llei: el 53% dels casos provenen dels Serveis bàsics d'Atenció Social de la comarca i el 47% dels casos provenen del Servei d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència. Aquestes xifres es mantenen estables respecte l'any anterior.

Pel que fa a la distribució de casos en el territori, l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de Figueres té 139 casos i l'àrea Bàsica comarcal 151.

Gràfic 13: Casos atesos per l'EIA segons Àrea Bàsica de Serveis Socials (2017)

Font: EIA Alt Empordà (2017)

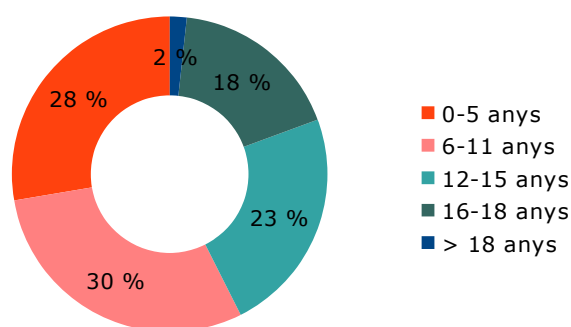
Taula 11: Principals indicadors de gestió EIA (2004-2017)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total casos atesos	206	239	252	251	239	245	244	269	290
Casos oberts	45	48	58	48	52	61	60	66	55
Casos tancats	28	57	66	47	55	62	48	32	37
Casos oberts/tancats mateix any	1	6	9	17	9	14	20	7	5
Casos en intervenció anual	131	128	140	139	141	183	156	164	193

Font: EIA Alt Empordà (2017)

Pel que fa a la franja d'edat dels casos atesos, cal destacar com el grup de menors de 6 a 11 anys continua essent el més nombrós, seguit de la franja de 0 a 5 anys i de 12 a 15 anys. Aquesta distribució s'ha mantingut estable els darrers anys.

Gràfic 14: Distribució dels casos atesos per l'EIA per franges d'edat (2017)

Font: EIA Alt Empordà (2017)

Taula 12: Situació administrativa dels expedients a 31 desembre (2004-2017) (1)

Situació administrativa	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Casos sense mesura	117	76	74	88	90	94	95	89	128
Tuteles	59	100	111	97	94	89	101	107	121
Guardes	0	0	0	2	0	0	0	0	1

Font: EIA Alt Empordà (2017)

(1) Dades en què no es comptabilitzen els casos tancats al llarg de l'any

Taula 13: Mesures administratives acordades per l'EAIA a 31 desembre

Mesures	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Acolliment família extensa	31	39	25	39	43	46	56
Acolliment familiar aliena	8	9	4	9	12	18	16
Acolliment familiar permanent (extensa i/o aliena)	8	10	15	20	21	18	24
Acolliment en centre públic o concertat	48	38	33	33	33	29	35
Acolliment preadoptiu	9	9	5	3	5	7	9
Mesura transició vida adulta	0	1	2	0	1	3	2

Font: EAIA Alt Empordà (2017)

Servei d'integració en famílies extenses (SIFE)

El projecte SIFE Empordà, s'emmarca dins el Programa "La meva família m'acull" de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència, i té com a finalitat donar suport a les famílies amb infants i adolescents en situació de risc de desemparament.

Aquest Programa, que funciona a l'Alt Empordà des de l'any 2014, és un dels eixos del desplegament de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats a la infància i adolescència.

El programa dona suport i acompanyament a les famílies acollidores extenses adscrites als EAIA de l'Alt i el Baix Empordà mitjançant una atenció específica i individualitzada.

L'any 2017 el SIFE ha atès 90 casos, dels quals 50 eren casos de menors residents a la comarca.

Taula 14: Menors residents a l'Alt Empordà atesos pel SIFE

	2014	2015	2016	2017
Menors atesos	8 (1)	43	51	50

Font: SIFE (2017)

(1) L'any 2014 aquest servei va entrar en funcionament el mes d'octubre

Espai de Formació per a Famílies (EFF)

L'Espai de Formació per a Famílies és un programa d'intervenció grupal que neix de la inquietud d'un grup de professionals de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà que han format part o continuen formant part de l'Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA).

Des de l'experiència professional s'ha detectat la necessitat d'introduir un nou model metodològic en la intervenció amb famílies, a fi de poder incidir específicament en les tasques d'atenció i cura als fills i filles que s'inclouen en els plans de millora. Aquest programa té per objectius:

- Aprofundir en la intervenció en famílies potenciant les capacitats parentals des dels principis rectoris de la parentalitat positiva.
- Potenciar la funció preventiva dels Serveis bàsics d'Atenció Social i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància i famílies, en l'àmbit de la capacitat parental.
- Canvi en el context d'intervenció, passant d'intervenir individualment a implementar una metodologia de treball grupal.

Els destinataris del programa són famílies que resideixen a la comarca de l'Alt Empordà i són ateses pels Serveis bàsics d'Atenció Social del Consell Comarcal i dels serveis especialitzats d'atenció a la infància en risc de la comarca.

L'any 2017 han participat a l'espai 10 pares i mares. El perfil majoritari de participant continua sent el d'una dona, d'entre 18 i 45 anys, cap de família monoparental en què les funcions d'atenció i cura dels fills recau principalment sobre la seva figura.

Taula 15: Participants a l'EFF per sexe

	Homes	Dones	Total
2014	6	14	20
2015	2	10	12
2016	0	8	8
2017	2	8	10

Font: EFF (2017)

Centre Residencial d'Acció Educativa

El CRAE l'Albera és un servei especialitzat ubicat a Figueres que consta de 16 places residencials per a infants i adolescents entre 2 i 18 anys tutelats per la Generalitat, del qual el Consell Comarcal n'és el titular i està gestionat per Suara Cooperativa.

Al llarg de l'any 2017 les places del CRAE han estat ocupades al 100%. S'han atès un total de 22 infants, 13 dels quals de la comarca de l'Alt Empordà. L'any 2017 el CRAE ha acollit 4 menors no acompanyats.

Pel que fa a les edats dels menors, el 86% eren majors de 12 anys i el 16% menors d'aquesta edat. Per sexes, un 64% eren nens i un 36% nenes.

Taula 16: Evolució dels indicadors bàsics del CRAE l'Albera

Indicadors CRAE l'Albera		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Taxa d'ocupació de places		100%	98%	98%	98%	100%	100%
Nombre menors atesos		21	22	21	24	19	22
Sexe	Homes	70%	73%	57%	54%	50%	65%
	Dones	30%	27%	43%	46%	50%	36%
Edat	< 12 anys	43%	37%	24%	29%	19%	16%
	> 12 anys	57%	63%	76%	71%	81%	84%
Procedència menors Alt Empordà		15	15	13	16	12	13
Menors no acompanyats (MENA)		-	-	-	-	-	4

Font: Memòria CRAE l'Albera (2017)

Maltractaments en l'àmbit familiar

El Serveis bàsics d'Atenció Social tenen la capacitat de detectar indicis de maltractament a les persones en l'àmbit de la família. En aquests casos aquests serveis actuen coordinadament amb serveis especialitzats de l'Àrea de Benestar per tal d'oferir recursos i fer el seguiment i evolució de les persones afectades.

En l'àmbit de la infància, l'any 2017 s'han detectat 612 casos en què s'ha observat algun indicador de risc de maltractaments a menors, el que representa una disminució del 22% en el nombre de casos detectats en relació a l'any anterior, i que trenca amb la tendència creixent observada els darrers anys. Com en els anys anteriors, en la majoria de casos, 92%, es van detectar casos de negligència i maltractament psíquic.

Pel que fa als indicis de maltractament a persones grans (majors de 65 anys) en l'àmbit familiar, s'han detectat 78 casos, que representen un 45% més que l'any anterior. Dels casos detectats l'any 2017, el 74% eren dones i el 26% homes. D'aquests casos, en un 31% es va detectar negligència per part de la persona cuidadora, en un 24% autonegligència i en un 22% un abús psicològic.

En l'àmbit de la violència gènere, el Serveis bàsics d'Atenció Social també han treballat amb 109 dones en què s'ha detectat indicis de maltractament per violència de gènere, el que representa una disminució del 22% dels casos en relació a l'any anterior. Un 31% dels casos detectats el 2017 han estat derivats a algun dels recursos adscrits al Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) comarcal.

GENNEP⁵

El GENNEP és un servei d'atenció psicològica preventiu i d'intervenció adreçat a nois/es adolescents d'entre 12 i 18 anys residents a la comarca que han patit o pateixen situacions de violència en l'àmbit familiar, escolar, de la parella i/o social.

Un total de 29 menors s'han derivat a aquest servei al llarg de l'any 2017 i en total se n'han atès 33. Per segon any consecutiu el nombre de casos atesos i derivats ha disminuït significativament respecte l'any anterior, concretament un 23%.

En tots els casos atesos aquest any s'han donat components de violència psicològica. En un 84% dels casos existeix violència en l'àmbit familiar, en un 12% de de violència escolar i en el 4% primeres relacions de parella en què s'han donat components violents.

A nivell comarcal, els municipis amb major nombre de persones ateses han estat Roses, Castelló d'Empúries, Figueres, Llançà i l'Escala.

Taula 17: Casos atesos pel GENNEP (2008-2017)

Indicadors GENNEP	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nombre menors atesos	24	42	52	52	50	60	43	33
Hores/setmana atenció	10	10	10	10	12	12	12	12
Nombre professionals	1	1	1	1	1	1	1	1
Casos derivats	35	40	40	40	35	45	29	29
<i>Nois</i>	20	25	24	24	18	22	16	10
<i>Noies</i>	15	15	16	16	17	23	13	19
Residents a Figueres	18	20	7	4	2	2	3	4
Residents comarca	17	31	45	55	45	58	40	29

Font: GENNEP Alt Empordà (2016)

Els àmbits en què els adolescents expressen millores significatives tenen a veure amb sentir-se millor amb

⁵ El nom GENNEP no es correspon amb les sigles d'aquest servei, sinó que és el nom triat pel servei en reconeixement al treball de l'antropòleg Arnold Van Gennep, conegut per la seva recerca sobre els rituals de pas de les persones al llarg de la vida.

ells mateixos/es, saber comunicar-se millor, augmentar la seva tolerància a la frustració i poder qüestionar millor els estereotips associats al gènere.

La intervenció amb els menors no té una temporalitat definida sinó que s'adapta en funció de l'evolució particular de cada cas. La periodicitat d'atenció durant aquest any ha estat quinzenal. En els casos treballats, els adolescents han valorat positivament el procés terapèutic. L'assistència al servei s'ha situat en el 85%.

Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar

El Servei d'Atenció Psicològica en l'àmbit familiar ofereix suport psicològic en relació a situacions de crisi personal i familiar, centrat en la concepció sistèmica de la família, potenciant els recursos resilients, les potencialitats individuals i les capacitats parentals. El servei ofereix atenció psicològica de forma individual i/o conjunta en funció de cada demanda i del moment en el procés d'intervenció, així com assessorament a professionals sobre els processos d'intervenció.

Al llarg de l'any 2017 aquest servei ha atès 42 persones. Enguany totes les persones participants ho han fet en sessions individuals.

Taula 19: Persones ateses, grups terapèutics, i hores d'atenció del servei (2006-2017)

	2006	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Persones ateses	40	133	123	131	102	98	93	54	42
Grups terapèutics	1	1	0	1	1	1	1	2	0
Hores d'atenció setmanal del servei		12	12	14	16	16	16	16	16

Font: Servei d'atenció psicològica en l'àmbit familiar (2017)

Els Cracs – Servei socioeducatiu de prevenció diürna

Els Cracs és un servei socioeducatiu de prevenció diürna que té com a finalitat oferir als infants de 6 a 12 anys de la comarca un marc educatiu i referencial on incidir en els dèficits socioeducatius, familiars i/o de l'entorn, afavorint una xarxa preventiva de proximitat a partir d'un suport escolar i/o d'activitats lúdiques i educatives. Els infants són derivats per l'escoles o els Serveis bàsics d'Atenció Social.

Aquest servei s'ha ofert aquest any 2017 als municipis de La Jonquera, Sant Miquel de Fluvià i Sant Pere Pescador i han participat un total de 46 infants, amb una intervenció de 6 hores a la setmana. Un 63% dels infants han estat nens i un 37% nenes. Aquest Servei està gestionat per Suara Cooperativa.

En el marc del projecte «Tots amb salut» finançat per la convocatòria «Salut i Crisi» de Dipsalut, l'any 2017 s'ha posat en funcionament el Servei Intervenció educativa (SIE) als municipi de Cadaqués. Aquesta intervenció, executada per Càritas Diocesana de Girona, s'ha dut a terme de forma coordinada amb els projectes socioeducatius de prevenció diürna del Consell Comarcal.

Taula 18: Infants beneficiaris dels Projectes Preventius Diürns (2005-2017)

	2005	2008	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sant Miquel de Fluvià	18	22	13	22	14	11	11	11
Sant Pere Pescador	16	22	8	32	17	14	17	19
La Jonquera	-	30	20	26	33	19	18	16
Llançà	-	22	-	-	-	12 (1)	11 (1)	-
Fortià	-	12	-	-	8(1)	7 (1)	7 (1)	-
Vilamalla	-	-	-	-	12 (1)	8 (1)	10 (1)	-
Cadaqués	-	-	-	-	-	3 (1)	8 (1)	22 (1)
Total	34	108	41	80	84	74	82	57

Font: Servei de Projectes Preventius Diürns (2017)
(1) Servei d'Intervenció Educativa (SIE)

L'any 2017 la intervenció s'ha basat en 4 eixos, el treball de descoberta i gestió emocional, l'adquisició d'hàbits saludables, el treball de relaxació i la potenciació de la creativitat.

Servei de Prevenció de Drogodependències i SIDA

El Servei comarcal de prevenció de Drogodependències i SIDA té com a objectiu evitar, retardar o disminuir eventuais contactes dels infants i adolescents amb les drogues i/o reduir els problemes que se'n puguin derivar. El servei està adreçat a centres educatius, entitats juvenils, famílies i professionals de la comarca. L'entitat que presta aquest servei és l'Associació Promoció i Desenvolupament Social (PDS).

Associats a aquest servei trobem el Servei de Mesures Educatives Alternatives a la Sanció Administrativa (SMEASA) pel consum de drogues en espais públics. Aquest servei pretén aprofitar la sanció administrativa imposada als infractors menors d'edat de la Llei Orgànica 1/1992 per a realitzar una tasca educativa orientada cap al no consum o cap a la reducció dels riscos derivats d'aquest consum. Aquest servei, que es presta als municipis de Figueres i La Jonquera en col·laboració amb la Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, ha realitzat 10 processos socioeducatius amb joves i les seves famílies durant l'any 2017. Un 80% dels menors atesos són homes. Respecte l'any anterior els casos atesos s'han reduït un 17%.

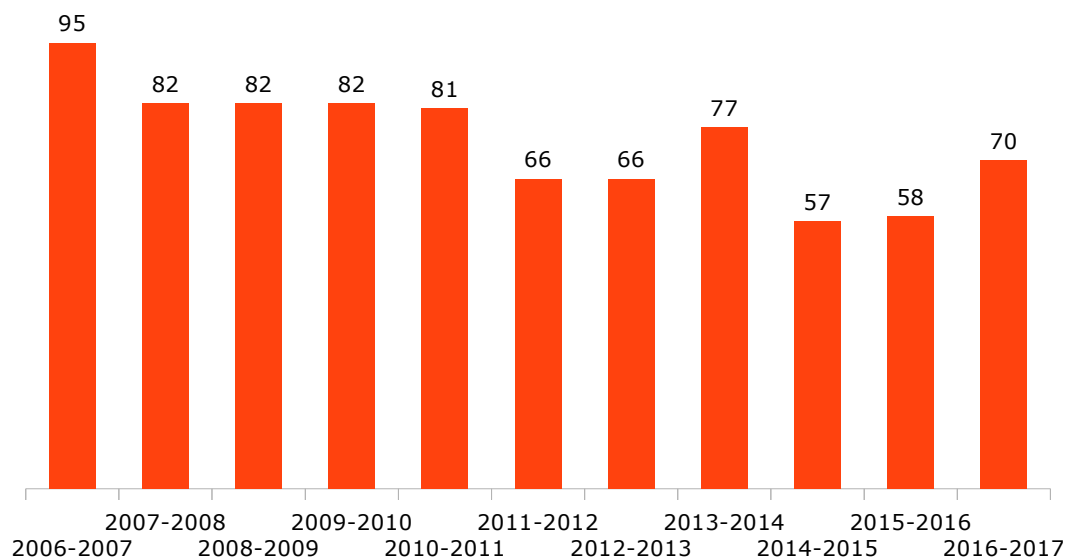
Un altre servei en l'àmbit de la prevenció de les drogodependències és el Servei d'Orientació i Assessorament sobre Drogues (SOD). Aquest va adreçat a pares, mares, joves i/o professionals que necessitin informació i/o orientació relacionada amb el tabac, l'alcohol, el cànnabis i d'altres drogues. L'any 2017 ha atès un total de 5 famílies, en que s'ha realitzat una sessió individual en cadascun dels casos.

Motxilla Pedagògica

La Motxilla Pedagògica és un recurs que aglutina tota l'oferta educativa que des de les diferents àrees del Consell Comarcal s'adreça als centres educatius de la comarca. Les activitats de la motxilla pedagògica són accessibles mitjançant la pàgina web del Consell Comarcal i la sol·licitud per part dels centres és via telemàtica.

El curs escolar 2016-2017 s'han ofert 70 activitats. D'aquestes activitats, 50 s'adrecen a alumnat de secundària i la resta (23) a alumnes d'educació primària. El nombre de tallers sol·licitats ha estat de 57, en el quals han participat 1.425 alumnes. Les activitats que s'ofereixen giren entorn els àmbits de l'educació ambiental, la interculturalitat i la cultura de la pau, el gènere i la prevenció de la violència, l'educació per la salut, el consum, els esports, el treball i la formació, la innovació i les noves tecnologies i la joventut.

Gràfic 15: Oferta d'activitats Motxilla Pedagògica (curs 2006-2007-curs 2016-2017)

Font: Motxilla pedagògica (2017)

5. L'atenció a la diversitat

Els Serveis d'Acollida tenen com a finalitat promoure la convivència i la cohesió social a la comarca, atenent i responent les demandes i necessitats socials que planteja un societat diversa com la de l'Alt Empordà. Els i les professionals dels Serveis d'Acollida gestionen diversos serveis: l'acollida a persones nouvingudes; l'assessorament legal en matèria d'estrangera (OIAE); l'assessorament a estrangers (SAE); el servei de consultoria i suport tècnic especialitzat; el servei de mediació; i la sensibilització i formació.

Les dades relatives a l'activitat dels diversos serveis de l'any 2017 mostren com s'han atès un total de 852 persones, d'aquestes un 54% són dones i un 46% homes. Per serveis, un 60% han estat ateses pel SAE, un 18% pel Servei de mediació, un 12% per l'OIAE, i un 10% va participar en algun dels cursos d'acollida organitzats.

L'OIAE ha atès 101 persones al llarg de l'any 2017 de les quals un 55% eren dones i el 45% homes. Pel que fa a la tipologia de demandes, un 25% tenia a veure amb arrelaments, un 21% a peticions relacionades amb les renovacions de permisos de residència i treball, un 19% amb l'obtenció o renovació de permisos comunitaris, un 10% amb reagrupaments familiars i un 9% amb tràmits d'accés a la nacionalitat Espanyola.

Pel que fa a l'assessorament a persones estrangeres, s'han atès 518 persones de les quals un 50% són homes i un 50% dones. Les principals demandes ateses estan relacionades, en un 23% dels casos amb informes d'estrangeria, en un 17% a sol·licituds de residència (arrelaments), en un 12% dels casos a consultes relacionades a l'accés a la nacionalitat espanyola, en un 10% a gestions relacionades amb la renovació de permisos de residència, en un 8% a orientació en relació a prestacions, i en un 5% als tràmits de reagrupament familiar.

Pel que fa al Servei de mediació l'any 2017, cal indicar que s'han realitzat 312 mediacions corresponents a 150 persones, de les quals el 71% han estat amb dones i 29% homes. Majoritàriament els serveis i

professionals que han sol·licitat aquestes mediacions han estat els Serveis bàsics d'Atenció Social de la comarca (60%), l'EAIA (15%) i els Serveis de Salut (14%).

Taula 20: Persones ateses pel Servei d'Acollida (2004-2017)

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Persones ateses Serveis d'acollida (1)	-	-	-	-	1109	981	497	-	852
% Homes atesos	-	-	-	-	47%	45%	50,5%	-	46%
% Dones ateses	-	-	-	-	53%	55%	49,5%	-	54%
OIAE (2)	-	308	422	377	347	240	117	153	101
SAE (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	518
Mediacions (2)	254	480 + (3061 salut)	517	486	644	283 (3)	354	336	150
Mòduls d'acollida	-	-	-	-	-	-	106	48	83
Servei consultoria i suport tècnic	-	-	132	391	309	201	151	96	46
Col·laboracions	-	-	-	90	37	12	10	-	-
Suport a Entitats	-	60	76	51	53	46	5	7	6

Font: Equip d'Inclusió i Atenció a la Comunitat (2017)

(1) A partir de l'any 2017 es registren les les persones ateses per l'OIAE, el Servei de Mediació, el SAE i el mòduls d'acollida.

(2) Per al període 2004-2006 es recull el nombre d'atencions per servei. A partir de l'any 2017 es recullen les persones ateses.

(3) No hi ha comptabilitzades les intervencions fetes al municipi de Roses.

L'any 2017 el Servei d'acollida ha organitzat 2 mòduls de coneixement de l'entorn i 2 mòduls de coneixements laborals en el marc dels Cursos de primera acollida als municipis de Castelló d'Empúries i Roses, en els que han participat un total de 83 persones, de les quals un 55% eren dones i el 45% homes.

Al llarg de l'any 2017 s'han atès un total de 46 consultes especialitzades en matèria d'estrangeria i atenció a la diversitat per part de professionals del Consell Comarcal i altres municipis, el que ha representat una mitjana mensual de 4 casos. Entre aquests destaquen les consultes referides als informes d'estrangeria (33%). Es serveis i professionals que més han contactat aquest servei al llarg de l'any 2017 han estat en una proporció elevada els SBAS de la comarca (65%), seguit pels ajuntaments de la comarca (33%) i altres serveis (2%).

L'any 2017 el nombre d'informes d'estrangeria tramitats pels professionals del Servei d'acollida s'ha incrementat lleugerament respecte l'any anterior, com a conseqüència de les dificultats per renovar els permisos de residència i treball que afronten les persones estrangeres i a la situació econòmica del país. S'han emès 85 propostes d'Informe de valoració del grau d'integració social per a l'arrelament social (INFO2), i 11 propostes d'Informe de valoració de l'esforç d'integració per a la renovació de les residències temporals (INFO3).

Taula 21: Propostes d'Informe d'estrangeria emesos (2014-2017)

	2014	2015	2016	2017
Informes d'estrangeria	91	97	96	102
Informe d'arrelament (INFO2)	67	79	85	94
Informe d'integració (INFO3)	24	18	11	8

Font: Equip d'Inclusió i Atenció a la Comunitat (2017)

En el marc de les accions de sensibilització sobre diversitat intercultural l'any 2017 es van organitzar dues sessions formatives sobre Gestió de la diversitat religiosa als centres educatius organitzada conjuntament amb la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat, en què van participar 50 professionals de l'àmbit educatiu de la comarca. Per altra banda, es va organitzar la onzena edició Jornada Nos+altres, conjuntament amb l'Ajuntament de Figueres, en què es varen abordar els reptes de l'educació inclusiva a l'Alt Empordà, que va comptar amb la participació de 45 professionals de l'àmbit social i educatiu.

6. L'atenció a les dones

Servei d'Informació i Assessorament a les Dones

El SIAD de l'Alt Empordà és un punt d'informació, formació i assessorament sobre tots aquells temes, serveis, activitats, ajuts i recursos d'interès per a les dones, ja siguin del mateix Consell Comarcal com també d'altres entitats, institucions, ajuntaments i associacions de la comarca i de fora d'aquesta. L'objectiu principal d'aquest servei és facilitar l'accés de les dones a la informació dels serveis i recursos, potenciar la seva participació a la vida pública i l'associacionisme femení. El SIAD ofereix, a més del servei d'informació general, assessorament jurídic sobre qüestions laborals, estrangeria i violència de gènere, i serveis d'atenció especialitzada en l'àmbit de la violència de gènere.

L'any 2017 el SIAD ha atès 146 dones, de les quals 14 han rebut assessorament jurídic especialitzat en violència de gènere a través del recurs especialitzat. Respecte l'any anterior s'ha mantingut estable el nombre de dones ateses pel servei

Taula 22: Dones ateses pel SIAD, i els principals serveis adscrits (2006-2017) (1)

	2006	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dones ateses pel SIAD	-	117	286	389	329	267	144	146	146
Dones ateses per l'assessorament legal violència de gènere	-	45	24	27	18	13	11	8	14
Participants espai terapèutic grupal	-	17	-	9	9	10	7	-	-
Dones ateses pel SAP (2)	-	55	102	111	81	82	89	89	72
Professionals formats	15	-	-	20	-	4	27	102	-

Font: SIAD (2017)

(1) Les dades no inclouen el SIAD de Roses. El municipi compta amb aquest servei des de l'any 2011.

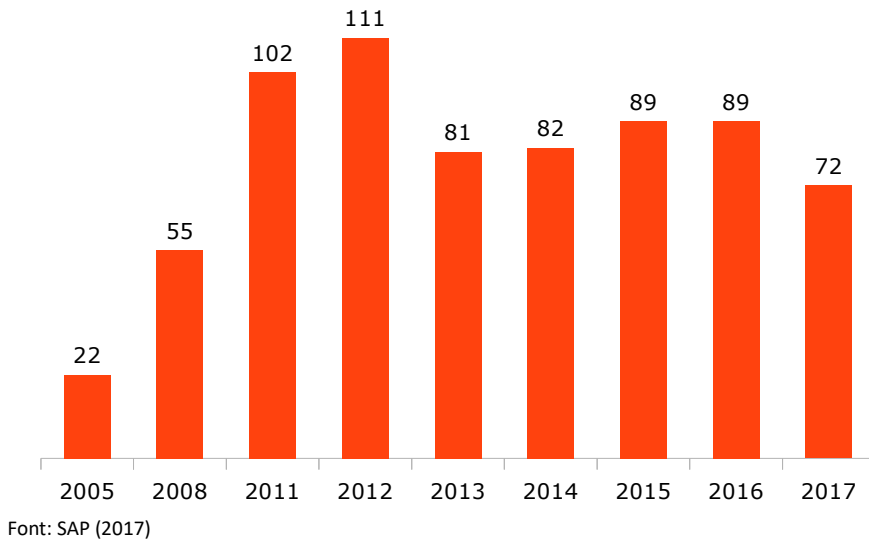
(2) Servei d'Atenció Psicològica

Servei d'Atenció Psicològica (SAP)

El SAP està adreçat a dones que viuen o han viscut situacions de violència masclista, amb l'objectiu d'orientar, donar suport i tractament psicològic per a la recuperació de la dona i dels seus fills/es que pateixen o han patit situacions de maltractament físic i/o psicològic en l'àmbit familiar.

Pel que fa al nombre de casos atesos, l'any 2017 han estat un total de 72, registrant una disminució del 20% respecte l'any anterior.

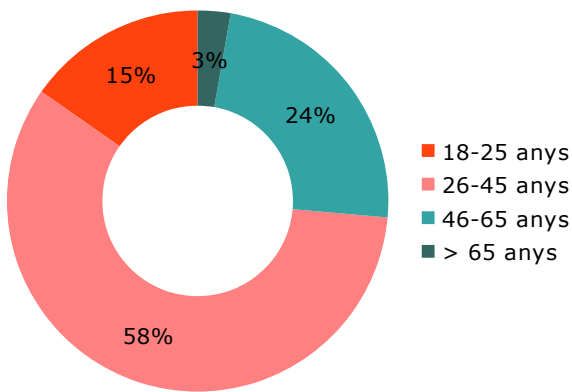
Gràfic 16: Nombre de dones ateses pel SAP

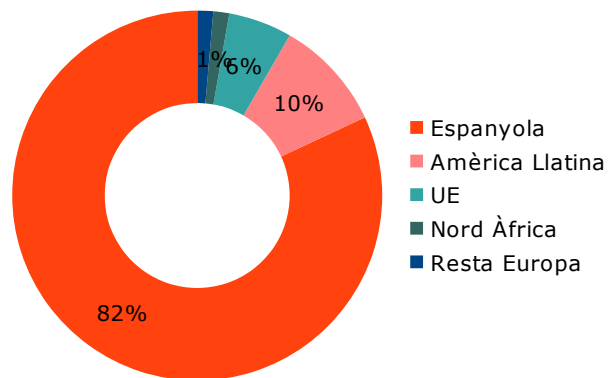
És rellevant, com mostren les dades, assenyalar com en el 56% dels casos la intervenció s'ha centrat en un procés terapèutic i en un 21% s'han realitzat assessoraments a les dones que són ateses per aquest servei. Aquesta tendència és manté estable en relació als anys precedents.

Un any més, la franja d'edat amb major presència al servei d'atenció psicològica es correspon a la situada entre els 26-45 anys (58%) seguida de la franja d'edat situada entre 46-65 anys (24%). L'any 2017 s'ha registrat un creixement significatiu de les dones ateses en la franja d'edat més jove, que s'ha situat en el 15%.

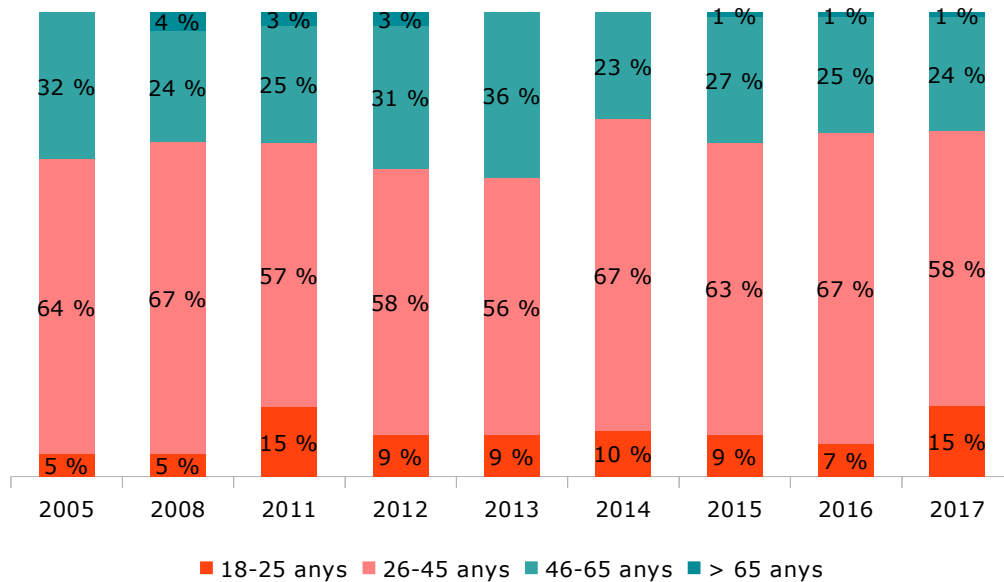
Gràfic 17: Dones ateses pel SAP per grups d'edat (2017)

Gràfic 18: Dones ateses pel SAP per origen (2017)

Gràfic 19: Percentatge dones ateses pel SAP per grups d'edat (2005-2017)

Font: SAP (2017)

En relació al tipus de maltractament que han patit les dones ateses per aquest servei, l'any 2017 es pot observar com en tots els casos es produeix un maltractament psicològic, en un 43% dels casos hi ha maltractament físic i en un 4% sexual.

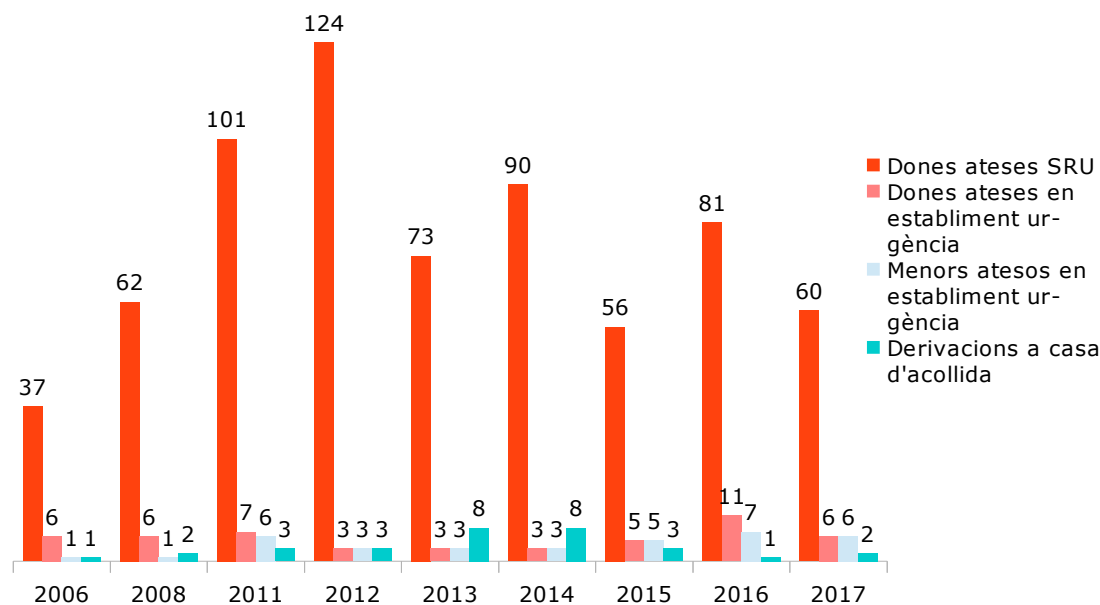
Pel que fa a la durada del maltractament de les dones ateses l'any 2017, un 39% l'han patit entre 3 i 10 anys, un 28% menys de 2 anys, un 25% més d'11 anys seguits i un 8% han estat episodis aïllats.

Servei de Resposta Urgent (SRU)

El SRU per a dones i els seus fills/es té com a finalitat oferir sistemes de resposta immediata, fora dels horaris d'atenció al públic, en situacions de violència masclista.

El SRU ha atès un total de 60 dones durant l'any 2017, un 26% menys respecte l'any anterior. D'aquestes 6 dones i 6 menors d'edat han estat acollides en un establiment d'acolliment d'urgència. També s'han derivat 2 dones a casa d'acollida.

Gràfic 20: Nombre de dones i fills/es ateses pel SRU, establiments d'urgència i derivacions a casa d'acollida

Font: SRU (2017)

Servei telefònic d'atenció i protecció per a víctimes de violència de gènere (ATENPRO)

L'ATENPRO és un recurs que ofereix a les víctimes de violència de gènere, que disposen d'una ordre de protecció, una atenció immediata i a distància, assegurant una resposta ràpida front les situacions de risc que els puguin passar, les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

L'any 2017 s'han gestionat 23 ATENPRO, el que en relació a l'any anterior suposa una disminució del 36%. D'aquests ATENPRO gestionats, un 80% dels casos han estat donats d'alta l'any 2017 i el 20% restant eren casos d'usuàries del servei que estaven en seguiment des d'anys anteriors.

7. La promoció de l'autonomia i l'atenció a la dependència

Serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència

Els serveis de promoció de l'autonomia i atenció a la dependència estan adreçats a cobrir les necessitats de les persones dependents i complir els requisits fixats per Llei de Dependència (LAPAD)⁶.

La sol·licitud de la Llei de la Dependència és la porta d'accés als recursos de Llei de dependència. Totes les persones interessades en rebre un recurs contemplat a la Llei han de presentar una sol·licitud, s'ha de valorar el seu grau de dependència i han de disposar d'un Programa Individual d'atenció (PIA).

La comarca de l'Alt Empordà té un referent comunitari de la Llei de Dependència que cobreix els territoris de l'Alt Empordà, Figueres ciutat i Baix Empordà (tret dels municipis de Sant Feliu de Guíxols i de Palafrugell). La seva tasca és supervisar el conjunt dels plans de treball vinculats a les sol·licituds de dependència que fan els Serveis bàsics d'Atenció Social en el territori i fer el corresponent enllaç amb els

6 Llei 39/2006 de promoció de l'Autonomia personal i l'Atenció a les persones en situació de dependència

serveis territorials de departament de Treball, Afers socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

L'any 2017 a l'Alt Empordà hi ha 1.730 PIA actius vinculat a la Llei de Dependència, dels quals en un 66% dels casos la titular és una dona. L'any 2017 la taxa de persones majors de 65 anys residents a la comarca amb PIA actiu és del 9,5% (Dones 11,8%; Homes 6,8%).

L'any 2017 s'han registrat 202 sol·licituds de valoració de dependència, xifra que es manté estable respecte l'any anterior. Per contra aquest any s'ha registrat un creixement molt significatiu del nombre de valoracions positives, que per tant donen dret a realitzar un PIA.

Taula 23: PIA actius, sol·licituds tramitades, valoracions amb dret a PIA, PIA realitzats, i PIA revisats a la comarca

	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PIA actius	-	-	-	-	-	-	1804	1730
% Homes	-	-	-	-	-	-	35%	34%
% Dones	-	-	-	-	-	-	65%	66%
Taxa +65 amb PIA actiu	-	-	-	-	-	-	10	9,5
Sol·licituds tramitades (1)	800	513	340	199	156	183	200	202
Valoracions amb dret PIA (2)	470	877	533	240	209	450	439	748
PIA realitzats (3)	393	633	767	323	213	364	442	785
Revisions Grau dependència	-	212	162	72	85	117	64	112

Font: PRODEP (2017)

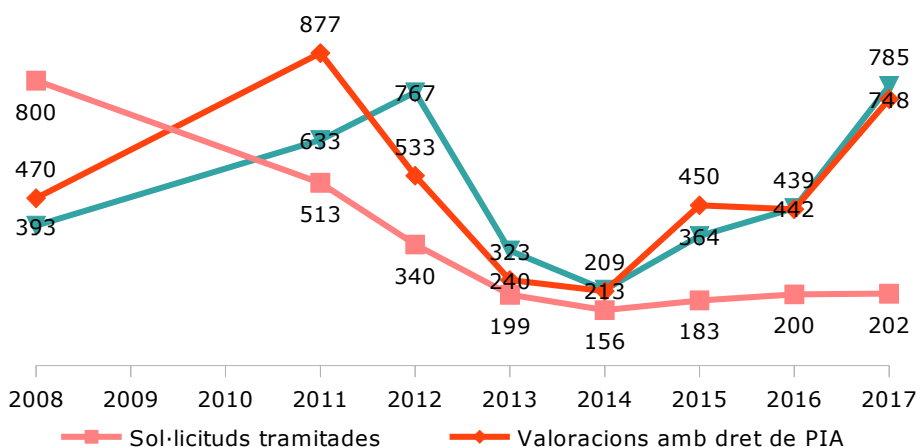
(1) Noves sol·licituds de la Llei de dependència

(2) Les valoracions amb dret a PIA inclouen la valoració de les noves sol·licituds i les valoracions de revisió de grau

(3) Inclou els PIA realitzats a partir de noves sol·licituds i els PIA modificats a partir de canvis de grau

El nombre de PIA realitzats enguany també ha experimentat un creixement significatiu respecte l'any anterior. Aquest fet es pot explicar, en part, perquè des de l'any 2016 s'estan formalitzant PIA sobre les valoracions de Grau 1 com a conseqüència de l'entrada d'aquest grau en el desplegament de la Llei de la Dependència. Aquest fet, juntament amb l'augment del nombre de revisions de grau de dependència, està provocant un augment important del nombre de PIA realitzats.

Gràfic 21: Sol·licituds tramitades, valoracions amb dret a PIA i PIA realitzats (2008-2017)

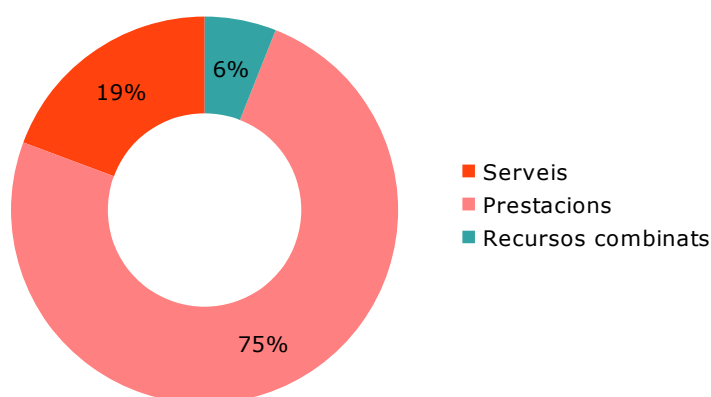

Font: PRODEP (2017)

És interessant destacar el fet que l'any 2017, del conjunt de recursos vinculats als PIA un 75% són

prestacions, i només un 19% serveis. El 6% restant són recursos combinats, que inclouen alguna prestació econòmica i algun servei. Com en anys anteriors, aquesta distribució s'han mantingut en línies generals, de manera que les prestacions econòmiques representen la majoria d'ajuts vinculats a la Llei de Dependència.

Gràfic 22: Recursos tramitats a partir dels PIA segons tipus (2017)

Font: PRODEP (2017)

L'any 2017 un 57% de les sol·licituds valorades amb dret a PIA eren de Grau 1 i un 25% de Grau 2. Pel que fa a l'evolució dels graus de dependència de les valoracions amb dret a PIA realitzades des que és vigent la Llei de la dependència, es destacable l'augment del percentatge de valoracions de grau 1 i 2 realitzades des de 2008, i per contra el descens de les de grau 3.

Taula 24: Evolució del nombre de sol·licituds valorades amb dret a PIA segons grau de dependència (%)

	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Grau 1	3%	32%	4%	0%	3%	39%	38%	57%
Grau 2	20%	38%	55%	61%	55%	31%	35%	25%
Grau 3	77%	30%	41%	38%	43%	30%	26%	17%

Font: PRODEP (2017)

Servei d'ajuda a domicili (SAD social)

El SAD social és un servei integral, polivalent i comunitari, orientat a persones i famílies que presenten problemes per a la realització de les activitats elementals de la vida quotidiana i mancances en la pròpia estructura educativa de la família, que es presta a través d'Artris-Serveis Socials. Enguany ha prestat servei a 213 persones, amb un dedicació total de 15.833 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de 6 hores mensuals per persona. Un 53% de les persones ateses eren dones i el 47% homes.

Taula 25: Famílies i persones usuàries del SAD (social)

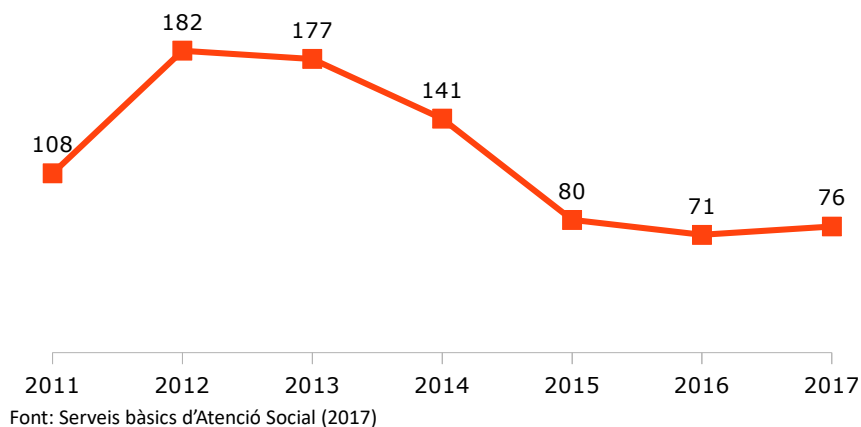
	2004		2008		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
Unitats familiars	-		-		87		157		85		88		113		147		213	
Persones ateses	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D
	73	113	68	131	41	94	67	85	67	81	71	81	111	115	128	167	100	113

Font: Serveis bàsics d'Atenció Social (2017)

Servei d'ajuda a domicili (SAD dependència)

El SAD dependència és una de les accions de desplegament de la Llei de Dependència, que es presta a través de l'empresa Artris-Serveis Socials. Enguany s'ha prestat servei a 76 persones, amb un dedicació total de 10.697 hores anuals. Aquesta dada suposa una atenció mitjana de 12 hores mensuals per persona beneficiària. Un 71% de les persones ateses han estat dones.

Gràfic 23: Persones beneficiàries del SAD (dependència)

Servei de Teleassistència domiciliària

El Servei de teleassistència domiciliària dóna cobertura a les persones residents i empadronades a la comarca, tret del municipi de Figueres que compta amb el servei propi, a partir de 75 anys, que viuen soles i que es troben en una situació de fragilitat o tenen patologies mèdiques de risc, per tal de garantir la comunicació permanent amb una central de control en disposició d'atendre qualsevol eventualitat. Aquest servei es presta en conveni amb la Diputació de Girona a través de l'empresa Televida Servicios Sociosanitarios.

El servei ha atès l'any 2017 a 1.040 persones, que representa un ràtio de cobertura del 5,7%. Des de l'any 2004 el nombre de llars ateses i aparells instal·lats ha crescut significativament, passant de 37 als 966 actuals, degut principalment a l'ampliació del nombre d'aparells dels quals disposa el servei. Aquest servei ha gestionat un 47.558 trucades i 916 urgències durant l'any 2017. El perfil majoritari de la persona usuària és el d'una dona, major de 85 anys, que viu sola.

Taula 26: Evolució del nombre de persones ateses pel servei de Teleassistència

	2004	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sol·licituds tramitades	-	269	195	310	195	250	312	nd	nd
Aparells instal·lats	-	192	193	290	158	229	228	250	205
Llars ateses	37	204	507	729	783	961	934	976	966
Urgències ateses	-	-	-	-	-	871	699	948	916
Ràtio de cobertura (1)						5,3%	5,3%	5,7%	5,7%

Font: Servei de teleassistència domiciliària (2017)

(1) Des de 2016 la font és la Memòria del Servei local de teleassistència (Televida)

Servei d'Ajudes Tècniques a domicili

El Servei d'ajudes tècniques a domicili té per objectiu facilitar un conjunt d'aparells i equips ortopèdics que permeten a la persona poder tenir un major grau d'autonomia per realitzar les activitats de la vida diària bàsiques, instrumentals i avançades, i que permeten aconseguir la integració i participació de la persona en l'entorn en què viu i s'interrelaciona. Aquest servei, que l'any 2017 ha comptat amb 145 aparells, complementa l'atenció a les persones amb dependència en els seus domicilis.

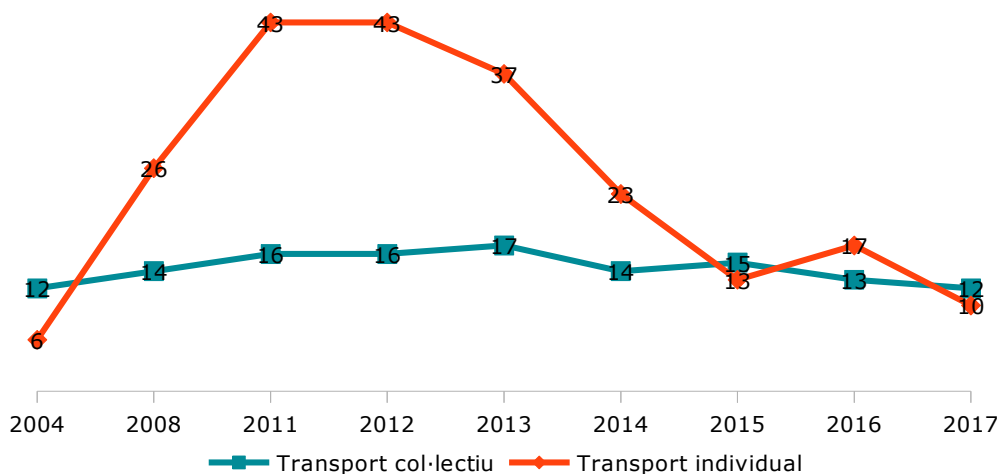
Enguany el servei ha atès 166 persones, xifra que representa una disminució del 25% respecte l'any anterior. Pel que fa al sexe de les persones usuàries, l'any 2017 les dones representen el 62% de les ajudes i els homes el 38% restant.

Subvencions per a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes

El Consell Comarcal compta amb una línia de subvencions destinada a donar suport al finançament del transport de les persones discapacitades, amb mobilitat i autonomia reduïdes.

L'any 2017 s'han subvencionat un total de 12 rutes de transport col·lectiu impulsades per entitats i ajuntaments de la comarca i 10 sol·licituds individuals. En total, s'han atès 115 persones a través d'aquesta línia d'ajuts. L'evolució de les dades d'atenció mostren com les sol·licituds individuals han disminuït significativament els darrers anys i, per contra, les de transport col·lectiu s'han mantingut estables.

Gràfic 24: Evolució de les atencions del servei de transport adaptat segons tipus

Font: Subvencions transport adaptat (2017)

La major part de les persones usuàries del servei de transport adaptat tenen més del 65% de discapacitat. Pel que fa a la destinació dels usuaris que utilitzen el servei de transport adaptat, es pot destacar com una part important assisteixen als Centres de Dia per a gent gran que hi ha a la comarca i als diferents serveis per a persones discapacitades intel·lectuals de la Fundació Altem, ubicats a Figueres i al Far d'Empordà.

Servei d'atenció psicològica especialitzada a domicili per a persones amb dependència i suport als cuidadors

El Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència té per objectiu fomentar l'estada de la persona amb demència i/o altres dependències a la llar i millorar la qualitat de vida de les persones afectades, dels seus cuidadors/es principals i de la família en general, a través de l'orientació, el suport psicològic i emocional, i l'estimulació cognitiva de la persona afectada que ofereixen professionals especialitzats.

L'any 2017, el servei ha atès 171 famílies al conjunt de la comarca. Aquesta xifra s'ha mantingut estable respecte respecte l'any anterior. Com en els darrers anys, es constata com les atencions van adreçades majoritàriament a processos crònics, és a dir, aquells causats per malalties que requereixen una atenció complexa al llarg del temps i generen situacions de dependència, limitacions en la qualitat de vida, que tenen importants efectes psicològics, socials i econòmics en les famílies.

Grups de suport per a familiars cuidadors de persones amb dependència

Els grups de suport tenen com a principal objectiu millorar la qualitat de vida de les persones afectades de dependència i els seus familiars. Aquests esdevenen espais de relació, formació i intercanvi d'experiències entre persones amb situacions i necessitats similars. L'any 2017 hi han participat 99 persones repartides en 10 grups organitzats en diferents municipis de la comarca. Un 93% del participants són dones.

Taula 27: Evolució del nombre de grups de suport a persones cuidadores i participants

	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Persones	55	87	41	72	79	63	79	99
Grups de suport	5	8	3	7	7	8	8	10

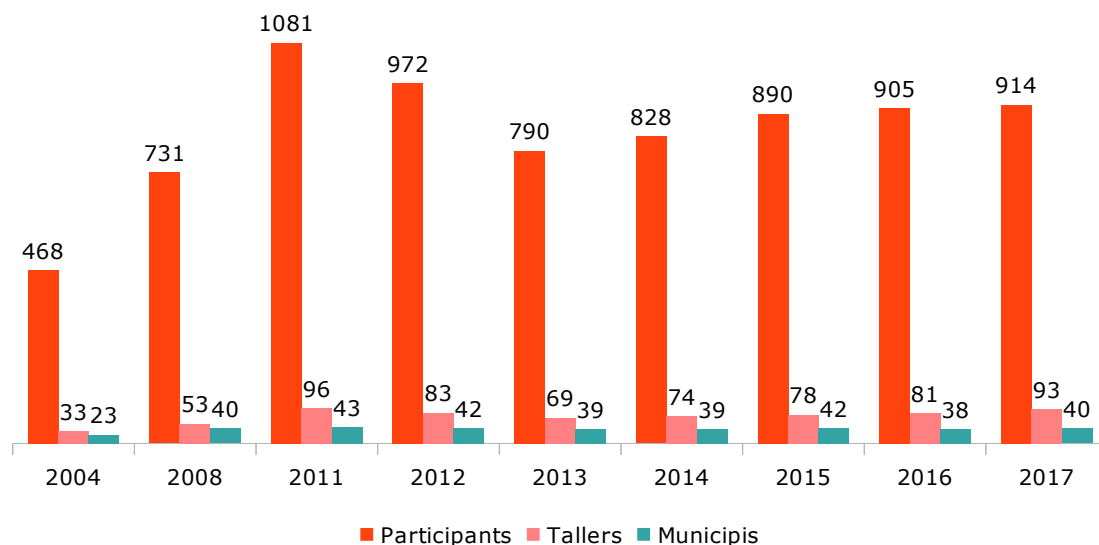
Font: Àrea de Benestar (2017)

Tallers de memòria i gimnàstica

Els Tallers de memòria i gimnàstica són un recurs que s'ofereix als ajuntaments per fomentar la promoció de la salut i un envelliment actiu i satisfactori a partir de l'exercici físic i mental de la població major de 60 anys de la comarca. Des de la posada en funcionament d'aquest servei l'any 2003, s'ha produït un creixement anual força estable, tant pel que fa al nombre de participants, com en relació al volum de tallers organitzats i de municipis que sol·liciten aquesta activitat a l'àrea de Benestar del Consell Comarcal.

L'any 2017, 914 persones han participat en 93 tallers que s'han organitzat en 40 municipis de la comarca. Un 90% dels participants han estat dones.

Gràfic 25: Tallers de memòria, persones participants i municipis (2004-2017)

Font: Tallers de memòria (2017)

8. Espais de treball en xarxa

Pla per a la Inclusió i la Cohesió social de l'Alt Empordà

El Pla per a la Inclusió és una eina de treball estratègica del Consell Comarcal que estableix les prioritats per millorar les condicions de vida de les persones i reforçar la cohesió social en el territori. Amb aquest compromís orientat a garantir unes condicions de vida dignes a tots els residents de la comarca, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, els ajuntaments de Castelló d'Empúries, L'Escala, La Jonquera, Roses i Vilafant i prop de 20 entitats socials treballen coordinadament per impulsar les accions que preveu el Pla, que es despleguen a la comarca.

L'any 2017 l'Equip d'Inclusió i Atenció a la Comunitat del Consell Comarcal ha continuat fent el seguiment de les accions del Pla, i en alguns casos executant-les directament. Aquest procés l'ha dut a terme amb el suport de la Comissió de seguiment i avaluació del Pla, que està formada per tècnics del Consell Comarcal i de les diferents administracions locals impulsores de la iniciativa.

A llarg de l'any 2017 s'ha dut a terme l'avaluació i actualització del Pla d'Inclusió 2013-2016, que ha donat com a resultat la Proposta d'actuació 2017-2020 del Pla per a la Inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà. En el marc d'aquest procés de treball s'ha actualitzat el [Diagnòstic Social de la comarca](#) i la Proposta d'actuació que estableix els objectius i accions en aquest àmbit fins l'any 2020. Aquest procés de treball s'ha realitzat a través dels diferents espais de treball del Pla.

L'estratègia de comunicació del Pla s'ha centrat en la el desenvolupament i la dinamització del web www.inclusioaltemporda.cat, i de les xarxes socials (Twitter @Aempordainclou i Canal de Youtube).

Durant l'any 2017 també s'ha realitzat el seguiment del projecte premiat en la cinquena edició del Concurs de Projectes d'Inclusió Social a l'Alt Empordà que té per objectiu fer emergir iniciatives innovadores en l'àmbit de la inclusió i la cohesió social i finançar projectes en el territori. El projecte guardonat va ser el

projecte “Grans Experts” presentat per Càritas Diocesana de Girona, que es va portar a terme als municipis de Figueres, l’Escala i Roses.

L’any 2017 també s’ha atorgat el sisè Premi d’Inclusió al projecte “Teatre a l’abast” del Centre de lleure El Doff en col·laboració amb l’associació de teatre juvenil A Mossegades. Aquesta iniciativa pretén formar un grup teatral juvenil inclusiu integrat per joves amb diversitat funcional del Doff i de l’associació A mossegades, que promogui l’accés al lleure, la cultura i l’educació no formal de persones amb diversitat funcional a través de la creació i producció d’un espectacle teatral.

Pla d’Igualtat de Gènere de l’Alt Empordà 2016 – 2019

El Pla per a la Igualtat de Gènere estableix sis objectius estratègics, diferents objectius operatius i línies d’acció orientats a promoure la igualtat d’oportunitats entre dones i homes de la comarca. Aquest Pla, aprovat el mes de novembre de 2016 pel Ple del Consell Comarcal, dona continuïtat al treball iniciat fa deu anys, amb el primer Pla Comarcal de promoció de les polítiques d’igualtat 2005-2007. Des d’aleshores, el Consell Comarcal ha comptat amb el Pla de Comarcal de promoció de les polítiques d’igualtat 2008-2011 i el Pla d’Igualtat de Gènere de l’Alt Empordà 2013-2016.

L’any 2017 s’ha seguit implementant el Pla 2016-2019 i s’han posat en marxa diferents accions. Cal destacar, el treball en xarxa a través de la Taula Comarcal de Violència de Gènere, la Taula Comarcal de Prostitució i la Taula de Mutilació Genital Femenina i Matrimonis Forçats; la realització d’una formació adreçada a alcaldesses i regidores de la comarca sobre incorporació de la perspectiva de gènere en les polítiques locals; i la realització d’un segon curs de formació en prevenció de violència masclista per a dones de diverses comunitats en col·laboració amb la Fundació Cepaim.

Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l’Alt Empordà

La Taula per a la Inclusió i la Cohesió social de l’Alt Empordà, que va començar a reunir-se l’any 2010, es va constituir formalment el dia 11 de desembre de l’any 2012 com a Consell Supramunicipal de Serveis Socials, un òrgan col·legiat de participació comunitària amb funcions d’assessorament, consulta, proposta i participació en matèria de serveis socials en l’àmbit territorial de la comarca.

Actualment formen part de la Taula una vintena d’entitats de diferents àmbits. D’acord amb el reglament acordat per les entitats els objectius d’aquest espai són: esdevenir l’espai de representació de les entitats del tercer sector de la comarca, per tal d’afavorir un ús compartit de recursos i coneixement del que disposa el teixit associatiu i l’administració pública; millorar el coneixement de la realitat social del territori a través de l’experiència dels diferents agents (públics i privats) que duen a terme accions de caràcter inclusiu, i apropar el treball de les entitats a la ciutadania en general. La Taula també és l’òrgan de participació de les entitats en el Pla d’Inclusió. En aquest marc, la Taula ha col·laborat en el desplegament de les accions de les quals n’és responsable. Per a fer-ho s’han organitzat diferents grups de treball responsables d’executar cadascuna de les accions.

L’any 2017 la Taula ha elaborat l'[Informe Social 2016](#) amb la voluntat, tant de les entitats socials com de l’administració comarcal, de facilitar informació periòdica de l’evolució de la realitat social de la comarca i al compromís de compartir informació sobre el territori. Aquest informe s’ha elaborat amb dades facilitades pel conjunt d’entitats participants.

Durant l’any 2017 la Taula també ha desenvolupat diferents accions de sensibilització sobre el voluntariat social a la comarca. En aquest marc ha organitzat la Jornada de formació «La Perspectiva de gènere i la gestió de la diversitat» amb l’objectiu de promoure la reflexió i el debat a l’entorn de la incorporació de la

perspectiva de gènere i la gestió de la diversitat en els equips professionals i el voluntariat de les entitats, que es va celebrar a Castelló d'Empúries i va comptar amb la participació de 40 persones.

Servei d'atenció integral LGTBI (SAI-LGTBI)

El mes d'octubre de 2017 el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i la Direcció General d'Igualtat del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies han signat l'acord per a l'obertura del SAI-LGTBI de l'Alt Empordà. Aquesta servei s'emmarca en el desplegament de la Llei 11/2014 del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGTBI) i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia,

EL SAI-LGTBI de l'Alt Empordà és un servei d'atenció integral, de qualitat i de proximitat adreçat a les persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de patir discriminació o violència per la seva orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. El servei està gestionat des de l'Equip d'Inclusió i Atenció a la Comunitat de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà i atén a tots els municipis de la comarca i Figueres.

En el marc del desplegament d'aquest servei, l'any 2017 s'ha constituït la Comissió Tècnica comarcal LGTBI formada per entitats i professionals de diferents organismes i institucions (Mossos d'Esquadra, Ensenyament, Serveis Socials CCAE, Àrea de Joventut, SIAD de l'Ajuntament de Figueres, SIAD Consell Comarcal Alt Empordà, Salut, Infància, Àrea de dependència), i s'han realitzat dues formacions sobre estratègies i intervenció amb persones LGTBI, una adreçada als i les professionals de la Comissió i l'altre als equips dels Serveis bàsics d'Atenció Social i l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Consell Comarcal.

Comissió Comarcal de Violència de gènere de l'Alt Empordà

La Comissió Comarcal de Violència de gènere, òrgan constituït el 30 de març de 2006, és un espai de treball tècnic que té com a objectiu informar de les actuacions que els diferents serveis duen a terme en l'àmbit de la violència de gènere a la comarca. També té entre els seus objectius, coordinar les actuacions dels diferents serveis per oferir una atenció integral a les víctimes i als seus fills i filles, evitant-ne les victimitzacions secundàries i afavorint el seu procés de recuperació. Aquesta intervenció requereix un compromís multidisciplinari i interinstitucional que, amb la seva actuació coordinada, doni una resposta efectiva al greu problema de la violència de gènere i del seu entorn familiar.

L'any 2017 la Comissió comarcal de violència de gènere ha treballat en l'aterratge i desplegament a la comarca del Protocol marc d'actuació en casos de violència masclista de les Comarques Gironines.

Taula de treball comarcal sobre la Prostitució

L'any 2010, es va crear la Taula de treball comarcal sobre la Prostitució per tal d'articular un grup de treball per millorar les intervencions que es duen a terme amb col·lectius de dones que provenen d'entorns relacionats amb aquesta activitat. Al llarg de l'any 2017 s'ha reunit en 4 ocasions per coordinar i compartir informació i recursos.

Programa de millora social del Pla de Barris del Nucli Antic de L'Escala

El setembre de 2017 l'Ajuntament de L'Escala ha posat en marxa el programa de millora social del Pla de Barris que té com a objectiu millorar les condicions de vida dels veïns i veïnes del nucli antic i del municipi.

El programa de millora social ,que està gestionat per l'Equip d'Inclusió i Atenció a la Comunitat del Consell Comarcal a través d'un conveni d'encàrrec de gestió, es portarà a terme al llarg de l'any 2018 i compta amb finançament de l'Ajuntament de l'Escala i del Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Les actuacions de renovació urbanística del nucli antic portades a terme per l'Ajuntament de l'Escala en els darrers anys es complementen amb aquest programa de millora social per:

1. Fomentar el bon veïnatge i la convivència al nucli antic
2. Reforçar la detecció i la intervenció en casos de risc d'exclusió social
3. Potenciar el voluntariat, reforçar les entitats del municipi i el treball en xarxa
4. Promoure la participació social dels veïns i veïnes per reforçar la cohesió social

Durant l'any 2017 s'ha posat en funcionament les següents accions: Elaboració del diagnòstic i línies estratègiques d'actuació del Programa de millora social del Pla de Barris; procés de selecció dels professionals tècnics que treballen a l'Escala (dinamitzadora comunitària i medidora comunitària); adequació i obertura de l'Oficina del Pla de Barris; edició i distribució a tots els habitatges del nucli antic del municipi de material informatiu i de sensibilització del Programa de millora social; i posada en marxa de l'enquesta porta a porta al Nucli antic de l'Escala per conèixer les necessitats socials, promoure la mediació veïnal, prevenir conflictes i reforçar la convivència.

Treball en xarxa i gestió del coneixement

Al llarg de l'any 2017, diversos professionals de l'Àrea de Benestar han participat en espais de treball en xarxa que es relacionen en el quadre següent:

Taula 28: Espais de treball en xarxa (2017)

- Treball transversal en la pròpia administració comarcal: Taula Comarcal de Salut i Taula d'Ocupació Juvenil.
- Patronat de la Fundació Privada ALTEM, per designació del Consell Comarcal de l'Alt Empordà
- Patronat Fundació Tutelar de l'Alt Empordà, per designació del Consell Comarcal
- Comissió Interdisciplinària Mixta Sociosanitària Alt Empordà (CIMSS).
- Comissió operativa i/o representativa del Pla Educatiu d'Entorn de Castelló d'Empúries i de Roses.
- Comissió de Seguiment del Protocol d'Actuació en els casos de violència masclista i de gènere de la demarcació de Girona en representació dels consells comarcals de la demarcació de Girona.
- Grup de treball Protocol de prevenció a la mutilació genital femenina i Protocol per l'abordament dels matrimonis forçats
- Grup de treball Protocol de coordinació contra els abusos sexuals i altres maltractaments a infants i adolescents Maltractaments i abusos sexuals a la infància i a l'adolescència
- Grup de treball Protocol d'actuació contra el maltractament a les persones grans, coordinat per l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal.
- Taula de Treball en Xarxa de l'Ajuntament de la Jonquera
- Consell Assessor Tècnic de SUMAR
- Comissió de Treball contra l'Absentisme escolar de l'Ajuntament de Figueres
- Comissió de coordinació socioeducativa
- Taula Territorial d'Infància de Girona
- Taula tècnica per l'impuls del model d'atenció social i sanitària integrada a l'Alt Empordà
- Taula de treball de prostitució de la Jonquera
- Taules de prevenció i seguiment per la prevenció de la Mutilació Genital Femenina de l'Alt Empordà
- Comissió Absentisme escolar de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries
- Taula de coordinació Grup motor Programa DIPSALUT "TOTS AMB SALUT"
- Sensibilització prevenció comunitària per part de l'EAIA a les Àrees Bàsiques de Salut: La Jonquera, Bàscara, Peralada, Roses-Castelló d'Empúries. També amb l'equip de llevadors/es de l'Hospital de Figueres.
- Comissió Socio-Educativa de l'Alt Empordà amb l'EAP de l'Alt Empordà, Serveis bàsics d'Atenció Social de la comarca i Figueres, l'EAIA comarcal i la tècnica de programes d'Infància del Consell Comarcal.

D'altra banda, al llarg de l'any 2017 l'Àrea de Benestar ha col·laborat en els següents projectes i programes que es recullen en la taula següent:

Taula 29: Col·laboració en projectes i programes (2017)

- Col·laboració entre l'Ajuntament de Figueres, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, Càritas Interparroquial de Figueres, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja de Figueres per a la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments.
- Col·laboració entre el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i l'Associació per a la Formació Cultural per a la Gent Gran de l'Alt Empordà pel desplegament del cicle de conferències en el marc de les Aules de formació cultural de la Gent Gran a la comarca.
- Col·laboració amb la Universitat de Girona per l'acollida d'alumnes en pràctiques de Treball Social, Educació Social i Pedagogia
- Col·laboració amb l'IES Ramon Muntaner per l'acollida d'alumnes en pràctiques del Cicle Formatiu d'Integració Social.
- Participació en el programa "Compartint taula" promogut per l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM), la Federació de Municipis de Catalunya (FCM), i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, amb l'objectiu de proporcionar gratuïtament àpats a persones grans amb problemàtica social i/o econòmica, aprofitant els serveis de menjador de les residències i centres de dia associats a ACRA i adherits als programa.

Finalment, l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal ha elaborat i/o participat al llarg de l'any 2017 en els estudis, investigacions, publicacions i jornades que es relacionen a continuació:

Taula 30: Col·laboració en estudis, investigacions, publicacions i jornades (2017)

- Participació en diferents sessions del Cicle Formatiu d'Integració Social i d'Educació Infantil de l'Institut Ramon Muntaner de Figueres.
- Participació en la I Jornada de Comitès d'Ètica en Serveis Socials de Catalunya amb la presentació del document «Els Centres de Distribució d'Aliments: un model transformador» elaborat pel Comitè d'ètica aplicada de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.
- Participació en la taula rodona del primer Debat Salut i Benestar a l'Alt Empordà, organitzat per la Fundació Salut Empordà.
- Participació en el I Congrés de l'Acció Social de Catalunya, organitzat pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i la Càtedra de Serveis socials de la Universitat de Vic, amb les comunicacions: «L'experiència gironina en el marc del Protocol per a l'actuació contra els maltractaments a la gent gran»; «La xarxa de grups de suport Cuidem-nos a l'Alt Empordà: una experiència de treball comunitari i de proximitat»; i «Experiència de treball coordinat entre els Serveis bàsics d'Atenció Social i els serveis de salut de Figueres i comarca de l'Alt Empordà».
- Publicació de la recerca «Mirades sobre l'acollida de persones migrants: models i experiències de treball a l'Alt Empordà i els Pirineus Orientals» elaborada en el marc del projecte transfronterer PROSPECTSASO-EFA019.
- Publicació del document de Síntesi del projecte Bones Pràctiques en capacitació parental per a famílies en risc d'exclusió a l'Espai Català Transfronterer.
- Col·laboració amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i Creu Roja en la realització de la formació adreçada als cuidadors de les persones que tenen la prestació de cuidador no professional.
- Participació en el projecte d'Unificació de Procediments de Treball de les Unitats de Serveis Socials dels governs locals organitzat per SUMAR.

9. Participació en projectes europeus

Prospectiva transfronterera sanitària i social (PROSPECTSASO)

L'àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà forma part del partenariat del projecte PROSPECTSASO – Prospektiva transfronterera sanitària i social, liderat per la Universitat de Perpinyà, que compta amb el 65% de finançament del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) a través del programa Interreg V-A Espanya-França-Andorra (POCTEFA 2014-2020).

La finalitat del projecte PROSPECTSASO és millorar el coneixement sobre la realitat social i sanitària transfronterera i els efectes frontera en públics més vulnerables (persones en situació de risc d'exclusió social, infants en risc, persones en situació de discriminació, persones grans o persones amb discapacitat, entre d'altres), per tal de respondre adequadament a les necessitats socials que presenta el nostre territori. Aquest projecte es va posar en funcionament el mes de setembre de 2016 i estarà actiu fins a finals de l'any 2019.

Amb aquesta finalitat, el projecte reforça l'intercanvi de coneixement entre els agents transfronterers, proposa treballar millor l'atenció de problemàtiques socials emergents en el territori transfronterer i compartir bones pràctiques i metodologies de treball entre professionals de la intervenció social i sanitària.

El projecte també està orientat a generar nou coneixement en aquest àmbit orientat a construir capital social i intel·ligència col·lectiva i territorial que es compartirà mitjançant Cases Virtuals Transfrontereres que recolliran els avenços que es portin a terme en els propers 3 anys en l'àmbit de la formació de professionals, la recerca i les xarxes professionals.

El projecte PROSPECTSASO presenta 30 activitats diferents que es porten a terme en el territori transfronterer en els propers anys. Més de 20 professionals de l'àrea de Benestar del Consell Comarcal estan participant en les diverses activitats d'aquest projecte transfronterer.

Microprojecte transfronterer «Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer»

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà en partenariat amb l'*Institut Régional du Travail Social de Perpinyà* (IRTS) ha rebut finançament de la convocatòria de l'any 2016 de la Generalitat de Catalunya de subvencions pluriennals Eurodistricte per al desenvolupament de projectes de cooperació en l'Espai Català Transfronterer per a desenvolupar el projecte «[Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer](#)»

El projecte iniciat l'any 2016 respon a una de les necessitats detectades en el Diagnòstic Social Transfronterer: aprofundir en el coneixement de les metodologies d'intervenció que despleguen els professionals amb les famílies en situació de risc a banda i banda de la frontera. Amb aquesta finalitat, el projecte «Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer», ha posat en marxa un procés de treball entre equips professionals de les dues vessants de la frontera especialitzats en l'atenció dels infants i les famílies, per fer créixer el coneixement sobre les estratègies d'intervenció i acompanyament orientades a facilitar una major capacitació parental en aquestes famílies.

En el marc d'aquest projecte, un equip de l'àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà ha posat en marxa i ha coordinat conjuntament amb el soci francès IRTS-Perpignan, aquest projecte en el qual ha

participat un grup de 29 professionals de l'àmbit de l'atenció a la infància, l'adolescència i les famílies de 9 serveis de banda i banda de la frontera.

10. Síntesi dades més rellevants 2017

Àrea de benestar	<ul style="list-style-type: none"> • Pressupost: 4.302.598 € (23% del pressupost del Consell Comarcal) • 45,89 € de despesa corrent del pressupost de l'Àrea per habitant • Personal: 69 professionals (85% dones)
Comarca Alt Empordà	<ul style="list-style-type: none"> • 139.705 habitants (creixement 25% període 2004-2017) • 24% població origen estranger • 18% població major de 65 anys • 15% taxa d'atur (Homes 12,9%-Dones 17,4%) • 82% atur en sector serveis i construcció
Atenció social bàsica	<ul style="list-style-type: none"> • 9 serveis bàsics d'atenció social (SBAS) a la comarca • 10,9% població de la comarca atesa (10.208 persones) 54% dones i 46% homes • 14.653 entrevistes (10,3% entrevistes a domicili) • 21% població atesa és menor d'edat • 29% població atesa és major de 65 anys • SBAS amb proporció de població més vulnerable: Sant Pere Pescador, Roses, Castelló d'Empúries i Llançà. • 605 expedients RGC actius. 1.564 persones beneficiàries. • 4.751 persones beneficiàries de prestacions econòmiques per urgències socials • 3.498 persones ateses per dispositius de distribució d'aliments (CDA i altres) a la comarca.
Atenció a la infància, adolescència i famílies	<ul style="list-style-type: none"> • 290 menors atesos (63% del casos en els municipis de Figueres, Roses i l'Escala; 37% de la resta de la comarca) • 50 casos de l'Alt Empordà atesos pel SIFE • Espai de Formació per a Famílies: 8 adults/es participant • CRAE l'Albera: 22 menors atesos • GENNEP: 33 menors atesos • Serveis socioeducatius de prevenció diürna: 57 menors atesos • SMEASA: 10 processos educatius amb joves i famílies • Motxilla pedagògica: 70 activitats ofertes; 57 activitats sol·licitades; 1.425 alumnes participants • Atenció psicològica àmbit familiar: 42 persones ateses
Atenció a la diversitat	<ul style="list-style-type: none"> • 852 persones ateses • 101 persones ateses en oficina d'assessorament especialitzat en àmbit jurídic • 96 consultes especialitzades de professionals • 312 mediacions
Atenció a les dones	<ul style="list-style-type: none"> • 146 dones ateses pel SIAD • 14 reben assessorament legal sobre violència de gènere • 72 dones ateses pel Servei d'Atenció Psicològica • 60 dones ateses pel Servei de Resposta Urgent
Promoció autonomia i atenció	<ul style="list-style-type: none"> • 9,5% de persones majors de 65 anys tenen un PIA actiu • 202 sol·licituds de valoració de dependència

dependència	<ul style="list-style-type: none"> • 289 persones ateses pel Servei d'Ajuda a Domicili (SAD social i dependència) • 15.833 hores anuals de SAD social i 10.697 hores de SAD dependència • 966 llars de la comarca ateses pel servei de Teleassistència domiciliària • 166 persones ateses pel Servei d'Ajudes Tècniques a Domicili • 171 famílies ateses pel Servei d'atenció a domicili a persones amb dependència ia suport als cuidadors • 99 persones participen en grups de suport a persones cuidadores i participants • 914 persones participen en tallers de memòria i gimnàstica en 40 municipis
Espais de treball en xarxa	<ul style="list-style-type: none"> • Actualització de la Proposta d'actuació 2017-2020 del Pla d'Inclusió Social de l'Alt Empordà • Elaboració del Diagnòstic Social de l'Alt Empordà 2018 • Reunions periòdiques de la Comissió de Seguiment i elaboració del segon Informe anual de seguiment de l'execució del Pla. • Dinamització del web: www.inclusioaltemporda.cat i les xarxes socials de l'Àrea. • Execució del projecte guanyador de l'edició 2017 del Concurs de Projectes d'Inclusió Social Alt Empordà: «Teatre a l'Abast» del Centre de lleure El Dofí i A Mossegades. • Taula per a la Inclusió i la Cohesió Social de l'Alt Empordà: implementació accions del Pla previstes; elaboració informe social de la comarca elaborat amb les entitats socials; Organització de la jornada de formació sobre perspectiva de gènere i gestió de la diversitat (40 persones assistents). • Obertura del SAI-LGTBI de l'Alt Empordà • Gestió del Programa de millora social del Pla de Barris del nucli antic de l'Escala • Participació en els diversos espais de treball en xarxa de la comarca • Col·laboració amb l'IES Ramon Muntaner per l'acollida d'alumnes en pràctiques del Cicle Formatiu d'Integració Social. • Col·laboració amb l'Ajuntament de Figueres, Càritas Alt Empordà Interior, Càritas Diocesana de Girona i Creu Roja Figueres en la realització del projecte Centre de Distribució d'Aliments.
Participació en projectes europeus	<ul style="list-style-type: none"> • Participació en el projecte Prospectiva transfronterera sanitària i social (PROSPECTSASO) • Realització del microprojecte transfronterer «Bones Pràctiques en Capacitació Parental per a famílies en risc d'exclusió social a l'Espai Català Transfronterer»